Családtörténeti pályázat – Mathias Corvinus Collegium
2021

Egy székely család három generációjának története a 19. században Szentháromságon

Péterfi Orsolya
ötödéves egyetemista diák
Marosvásárhely
peterfiorsolya@yahoo.com

Szentháromság egy nyárádmenti település Maros megyében, melynek első írásos említése 1332-ből származik. Orbán Balázs szerint regényesen fekszik a Lucson patak torkolatában, a Kobos és Füzes hegyek alján[1]. A falu lakosságának első név szerinti összeírása 1603-ból származik, amikoris feljegyezték azon „*Maros széki nemesek, lófők, puskás gyalogok és szabad székelyek*" névsorát, akik „*a császár-király hűségére az arra kiküldött biztosok előtt felesküdtek*". Az összeírás szerint ekkor Szentrontáson élt Péterffÿ Ferenc lófő és Péterffÿ Máté szabad székely[2]. A település a nevét a templomáról kapta, a nép nyelvén azonban a Sancta Trinitas név eltorzulva Szentrontásként terjedt el. Mária Terézia 1764-ben elrendelte, hogy a falu ezután ne Szentrontásnak, hanem Szentháromságnak neveztessék[3].

Számomra Szentháromság a gyermekkorom helyszíne. Minden hétvégén meglátogattuk a dédnagyszüleimet, akiknek besegítettem a ház körüli teendők elvégzésében: szőlőt szedtünk, kapáltunk, szénát hordtunk, tehenet fejtünk. Közben dédnagymamám, Péterfi Berta rengeteg történetet mesélt a fiatalkoráról, a világháborúról, a kommunizmusról. Egy idő után én mindig egy kis füzettel a zsebemben mentem látogatóba, s elkezdtem feljegyezni amit csak tudtam. Így kezdtem el a családom történetét kutatni.

Néhány évvel később felkerestem az állami levéltárat és elkészítettem a belépőmet. Mivel nyári vakáció volt, ezért két hétig minden nap elmentem és változatosabbnál változatosabb forrásokat kértem ki. Olyan dokumentumokat foghattam a kezembe, amelyeket az őseim is megérintettek és akkor úgy éreztem mintha az idő nem is határolna el tőlük. A kutatásom során rájöttem arra, hogy mennyire változatos forrásokat lehet felhasználni a családtörténeti kutatásokhoz: anyakönyveket, peres iratokat, egyházi vizitációs könyveket, népszámlásokat és különféle összeírásokat. Az iratokban feljegyzett események pedig a családi elbeszélések által váltak igazán valóságossá.

Per apa és fia között

A szentgericei unitárius anyakönyv 1836. május 10.-i bejegyzése szerint a 77 esztendős Péterfi Ferenc elvette a 60 esztendős Nagy Annát. Ez a házassági bejegyzés nem csupán a házasulandók életkora miatt tűnhet ki a többi közül. Mindkét fél lakhelye Szentháromság és annak ellenére, hogy Szentháromságon volt unitárius templom, a pár mégis a közeli Szentgericén házasodott össze. A helyi lelkész bejegyzéséből azonban kiderül, hogy mi történhetett: „*Péterfi Ferenc ő kegyelme fia*

[1] Orbán Balázs: Székelyföld leírása, X. Nyárád-Szent-László és vidéke
[2] Demény Lajos: Székely Oklevéltár IV, Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 1997, p. 141
[3] Török Vilma: Szentháromság tornya, jaj, de messzire látszik, AMM kiadó, Kolozsvár, 2008, p. 17

Mózes által némi nemű csekély ellenzés tettetett”[4]. Mózes ellenkezésének megértéséhez azonban a történetünket korábban kell kezdeni.

Péterfi Mózes 1797 körül született Szentháromságon Péterfi Ferenc és a szentgericei származású Cseh Debora gyermekeként[5]. Mózes gyermekkoráról keveset tudunk. A legelső forrás, amely említést tesz róla az 1809. évi nemesi inszurrekció (felkelés) lajstroma, eszerint az akkor 12 éves Mózes volt Péterfi Ferenc egyetlen fia[6].

Péterfi Mózes 1816. november 10.-én vette el feleségül a félárva Magyari Annát, a néhai Magyari József egyetlen gyermekét[7]. Mózes az édesapja beleegyezésével 1820-ban a felesége jószágába költözött. Ekkor apa és fia arra a megegyezésre jutottak, hogy Péterfi Ferenc „*mind az őssi mind a szerzemény fekvő és felkelhető jóknak haszonfelét kiadja*” Mózesnek[8].

Mózes foglalkozására és társadalmi helyzetére több forrás is kitér. A szentháromsági unitárius és római katolikus anyakönyvek, illetve a Cziráky-féle úrbéri összeírás szerint Mózes szabad székely volt[9]. A közgyűlési jegyzőkönyvéből azonban az is kiderül, hogy 1834-ben felvétetett az assessorok közé[10]. Az assessorok azaz ülnökök, a törvénykezésben eljáró bíró társak voltak, akiket a főemberek közül választották[11].

Az unitárius vizitációs könyvek szerint Mózes kántori feladatot is ellátott Szentháromságon. Egy 1831-es bejegyzés szerint az egyházközségnek ekkor egy orgonát adományoztak „*Melly orgonának verésére s amellett Cántori Hivatalnak itteni folytatására, itteni Ns Péterfi Móses ő*

---

[4] Arhivele Naţionale ale României Direcţia Judeţeană Mureș, Mureș (továbbiakban ANRM), Parohia unitariană Gălăţeni, Nr. inv. 512, Registru matricol b-c-m, Nr. 7, p. 120. Magyarul: Romániai Nemzeti Levéltár Maros Megyei Igazgatósága, Marosvásárhely (továbbiakban RNLM), A szentgericei unitárius egyházközség iratai, ltsz. 512, Keresztelési, esketési és temetési anyakönyv, Nr. 7, p. 120

[5] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Troița, Nr. 973, p. 36, 83. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 973, p. 36, 83

[6] ANRM, Scaunul Mureș – Conscripții militare, Nr. inv. 128, Conscripția tuturor persoanelor obligate la verificarea militară din plasa Abud, Nr. 37, fol. 78. Magyarul: RNLM, Marosszék – Katonai összeírások, ltsz. 128, Katonai összeírás az Abodi járásban, Nr. 37, fol. 78

[7] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Troița, Nr. 969, p. 97. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági katolikus anyakönyv, Nr. 969, p. 97

[8] ANRM, Protocoale judiciare scaunul Mureș, Nr. inv. 81, Protocolul scaunului general de judecată pe anul 1840, Nr. 226, p. 938-942. Magyarul: RNLM, Törvénykezési jegyzőkönyvek, ltsz. 81, Derékszéki jegyzőkönyv az 1840-es évből, Nr. 226, p. 938-942

[9] Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára (a továbbiakban: MNL OL), F52 Conscriptio Czirákyana, Marosszék – Szentháromság, p. 181

[10] ANRM, Scaunul Mureș – Organe reprezentative, Nr. inv. 155, Protocolul de ședință ale adunărilor generale, Nr. 195, p. 217-218. Magyarul: RNLM, Közgyűlési iratok, ltsz. 155, Közgyűlési jegyzőkönyvek, Nr. 195, p. 217-218

[11] Pál-Antal Sándor: Marosszék önkormányzata a XVII. században. In: Vármegyék és szabad kerületek, Hajdú-Bihar Megyei Levéltár Közleményei, Debrecen, 2001, p. 257-279

Kegyelme a megye által contractualiter elköteleztetvén a visgáló szék által ezen hivatalába confirmáltatott”[12].

1836-ban elhunyt Mózes édesanyja, a temetésére 1836. május 3.-án került sor Szentháromságon[13]. Egy héttel később azonban Mózes ellenzését figyelmen kívül hagyva Péterfi Ferenc esperesi *dispensatio*, azaz mentvény mellett elvette Nagy Annát[14,15].

1836. június 9.-én, tehát alig egy hónappal később Mózes kérést nyújtott be a Derékszékhez, melyben kitért arra, hogy az édesapja nem tartotta be az 1820-ban kötött egyezségüket. Mózes azonban megfogalmazta a véleményét az édesapja házasságával kapcsolatban is:

„*Tekintetes Törvényes Derékszék!*

Szentháromsági Péterfi Ferenc édesatyámmal miután az ő megegyezésével megházasodtam és a feleségem jószágába mentem lakni 1820-ban olyan egyezésre mentünk, hogy mind az őssi mind a szerzemény fekvő és felkelhető jóknak haszonfelét kiadja és birtokomba bocsátja amelyet akkor a fellelhetőkre nézve résszerént meg is tett, egyebekre nézve pedig máig sem – melynek következésében miután a szépszerént való osztályt többversen hiába próbáltam volna – nevezetesen pedig szomorúan tapasztalván, hogy 75 esztendős öreg ember létire az édesanyámnak /: kivel 45 évekig vala házassági öszve köttetésben / eltemettetése után egy héttel akaratom és protestatiom ellen egy ifjú és következőleg nem hozzávaló menyecskét elvett”[16].

A perben az ítélet 1840. június 26.-án született meg, amikor is három *osztoztató bírát* neveztek ki, akiknek a feladata a földek tisztességes elosztása volt[17].

Azonban Mózes 1841. májusában alig 44 évesen elhunyt[18]. Ugyanebben az évben Péterfi Ferenc és Nagy Anna egy harangot adományoztak a szentháromsági unitárius egyháznak, amelynek a felirata: „*Sz. H. R. Péterfi Ferentz és Nagy Anna Atak az Unitária Ekklesianak 1841 Segesvári Loots Friderich által*”.

Péterfi Ferenc 1850-ben hunyt el 88 évesen[19]. A vagyont ekkor az unokája, Ferenc örökölte.

---

[12] Erdélyi Unitárius Egyház Gyűjtőlevéltárának Marosvásárhelyi Fióklevéltára, 1830-ban kezdődött és 1834-ben végződött Visitatiorum Protocollum, p. 112

[13] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Troița, Nr. 973, p. 82. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 973, p. 82

[14] Uo. p. 43

[15] ANRM, Parohia unitariană Gălăţeni, Nr. inv. 512, Registru matricol b-c-m, Nr. 7, p. 120. Magyarul: RNLM, A szentgericei unitárius egyházközség iratai, ltsz. 512, Keresztelési, esketési és temetési anyakönyv, Nr. 7, p. 120

[16] ANRM, Protocoale judiciare scaunul Mureș, Nr. inv. 81, Protocolul scaunului general de judecată pe anul 1840, Nr. 226, p. 938-942. Magyarul: RNLM, Törvénykezési jegyzőkönyvek, ltsz. 81, Derékszéki jegyzőkönyv az 1840-es évből, Nr. 226, p. 938

[17] Uo. p. 942

[18] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Troița, Nr. 973, p. 83. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 973, p. 83

[19] Uo. p. 7

„Feleségül hozzá sohasem is ment volna”

Keresztes Mária 1817 körül született Keresztes János és Olosz Judit gyermekeként Süketfalván. Mivel sok Keresztes család élt Süketfalván, ezért egyes dokumentumokban Tamás Mária vagy Keresztes alias Tamás Mária névvel szerepel, utalva arra, hogy arról az ágról van szó, amely Keresztes Tamástól származik[20].

Az 1820-as Cziráky-féle úrbéri összeírás szerint Keresztes János a tekintetes Ujfalvi Sámuel úr colonusa, azaz telkes jobbágya volt. A telkes jobbágyok a jobbágyi szolgáltatások fejében (pénz- és terményadó, robot- és ajándékkötelezettség) a földesúrtól telket vagy résztelket kaptak használatra. Keresztes János áprilistól novemberig hetente egy napot négy ökörrel, két napot két ökörrel és két napot tenyérrel dolgozott. Decembertől márciusig pedig hetente egy napot két ökörrel és egy napot tenyérrel. Emellett évente két véka kendermagot kellett elvetnie az udvar földjébe, amelyet *nyövés* és áztatás után kellett beadnia vászonkészítéshez[21].

1838. augusztus 20.-án Mária az édesapja ösztönzésére férjhez ment Nyiri Zsigmondhoz. A nyárádszeredai református anyakönyvben szereplő házassági bejegyzés szerint: „*Vitézlő Nyíri Sigmond 25 esztendős ifju legény és Siketfalvi unitus*[22] *Keresztes Jánosnak 21 esztendős hajadon leánya Mária házassági létre akarván lépni mindketten a nem v. erőltetésről kikérdeztetvén azt felelték, hogy őket ezen czéljakba senki sem erőlteti*”[23].

A házasságukat azonban gyakori konfliktusok jellemezték. Az elkövetkező két és fél év alatt volt, amikor Zsigmond vagy Mária szüleivel éltek együtt, magukra is éltek egy ideig, s egymástól külön is. Ez idő alatt két közös gyermekük született. A második gyerekük születését követően három hónappal azonban kimondták a házassági szövetség felbontását a Marosszéki Evangélikus Református Egyházkerület 1841. május 14.-én tartott ülésén. Az egyházmegyei gyűlések jegyzőkönyvében szereplő *házassági szövetség felbontására indított keresetet* Tollas István adta be, aki Keresztes Mária szószólója volt a válóper során. Ebben a felperes (Keresztes Mária) erőltetésre hivatkozva, illetve az alperes (Nyíri Zsigmond) általi fenyegetések miatt kérte a házasság felbontását. Mária a „*férjét soha sem szerette, s feleségül hozzá soha sem is ment volna, ha édes atyja erőszakoskodása, fenyegetései, szidalmai által arra nem biratott volna, de a leányi engedelmesség, a szülei iránt való tisztelet kényszerítették parancsát teljesíteni*”. Elmondása

[20] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Troița, Nr. 973, p. 56. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 973, p. 56
[21] MNL OL, F52 Conscriptio Czirákyana, Marosszék – Süketfalva, p. 594-595
[22] görög katolikus
[23] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Miercurea-Nirajului, Nr. 508, p. 94. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Nyárádszeredai református anyakönyv, Nr. 508, p. 94

szerint a férje „*éktelen káromkodó*”, „*durva, illetlen beszédű, magaviseletű, hogy még inkább elidegenítette magától*”.

A per ítélete végül kimondta, hogy „*a felperes szerencsésebb férjhez menetelre felszabadíttassék, ugyan az alperes két szép gyermekek tartására a porta reá szoríttassék, s mint hogy már címzett magaviseletével okozandó ezen szövetség felbontását minden költség, fáradtság megfordítására ítéltessék*”[24]. Három évvel később Keresztes Mária *divorsziata özvegyként*, tehát mint elvált asszony, újra férjhez ment. Az esküvőre a szentháromsági unitárius templomban került sor 1844. április 23.-án, amikoris Máriát elvette feleségül az akkor 25 éves Péterfi Ferenc[25].

„Fent majd az Isten elintézi”

Ferenc 1818-ban született Péterfi Mózes és Magyari Anna gyermekeként[26]. Foglalkozását tekintve földész volt, vagyis olyan földbirtokos, aki maga művelte meg a földjeit. A vagyoni állapotára az 1857-es és az 1869-es népszámlálás alapján tudunk következtetni. Eszerint 1857-ben két 3 év alatti lóval, egy tehénnel, négy 3 év alatti szarvasmarhával, tizennyolc báránnyal és négy sertéssel rendelkezett[27]. 1869-ben Ferenc tulajdonában volt két magyar tehén, négy magyar borjú, tizenöt nemesített juh és négy sertés[28].

Péterfi Ferencnek és Keresztes Máriának hét közös gyereke született: Károly (1846), Eliza (1847), Rozália (1850)[29], Lajos (1852), Zsuzsanna (1855), Julianna (1859) és Vilma (1861)[30].

Ferenc nagy figyelmet fordított a fiai taníttatására. Károly a torockói unitárius iskolában kezdte a tanulmányait[31], 1860-tól pedig a Székelykeresztúri Unitárius Kollégiumban tanult[32]. Lajost

---

[24] Marosi Református Egyházmegye levéltára az Erdélyi Református Egyházkerület marosvásárhelyi fióklevéltárában, B1 részlet, II, Egyházmegyei gyűlések jegyzőkönyve 1837-1846, p. 302-303

[25] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Troița, Nr. 973, p. 56. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 973, p. 56

[26] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Troița, Nr. 973, p. 5. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 973, p. 5

[27] ANRM, Colecția de documente recensământului populației, Nr. inv. 137, Recensământul populației din Troița, Nr. 128, fol. 271. Magyarul: RNLM, Népszámlálási iratok gyűjteménye, ltsz. 137, 1857-es népszámlálás Szentháromságon, Nr. 128, fol. 271

[28] ANRM, Colecția documente ale recensământului populației, Nr. inv. 137, Recensământul populației din Troița, Nr. 172, fol. 195-197. Magyarul: RNLM, Népszámlálási iratok gyűjteménye, ltsz. 137, 1869-es népszámlálás Szentháromságon, Nr. 172, fol. 195-197

[29] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Troița, Nr. 973, p. 26, 30, 32. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 973, p. 26, 30, 32

[30] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Troița, Nr. 974, p. 2, 4, 8, 11. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 974, p. 2, 4, 8, 11

[31] ANRM, Colecția de documente recensământului populației, Nr. inv. 137, Recensământul populației din Troița, Nr. 128, fol. 99. Magyarul: RNLM, Népszámlálási iratok gyűjteménye, ltsz. 137, 1857-es népszámlálás Szentháromságon, Nr. 128, fol. 99

[32] Székelykeresztúri Orbán Balázs Gimnázium Levéltára, Székelykeresztúri unitárius középtanoda anyakönyve, p. 163

1866-ban iratták be a kollégiumba[33], azonban ekkorra a bátyja már Kolozsváron folytatta a tanulmányait. Mivel a Székelykeresztúri Unitárius Kollégiumban az V. gimnáziumi osztály volt a legfelső, aki továbbtanulni és érettségizni szeretett volna az a Kolozsvári Unitárius Kollégiumban végezhette el a VI. és VII. osztályt[34].

Károly VII. gimnáziumi osztálybeli tanuló volt, amikor hasi hagymáz (hastífusz) miatt a Karolina kórházba került az egyik osztálytársával, Vég Lajossal. Károly 1866. december 10.-én hunyt el Kolozsváron[35]. Mivel a hazahozatal nehezen megoldható és költséges lett volna a családnak, ezért a kolozsvári Fekete Pál féle temetőben helyezték végső nyugalomra[36]. A Fekete-sírkertet 1853-ban alapította Fekete Pál a Házsongárdi temető Kertek nevű temetőrészében, hogy az unitárius kollégium elhunyt tanárait és diákjait, egyéb lehetőség híján, ide eltemethessék[37].

1871-ben Lajos is megbetegedett, hazament Szentháromságra és egészségügyi állapotára hivatkozva abbahagyta a tanulmányait[38]. A IV. gimnáziumi osztályt már nem fejezte be.

A legidősebb lány, Eliza (Lujza) 1872. október 30.-án férjhez ment buzaházi Nagy Ferenchez[39]. A családot azonban újabb bánat érte, amikor Eliza három hónappal később alig 25 évesen elhunyt[40]. A sírköve a szentháromsági unitárius temetőben található és a testvére, Rozália állította. Ennek felirata a következő: „*Itt nyugszik Buzaházi Nagy Ferencné Péterfi Eliza, született 1847. december 21., meghalt 1873. január 28. Emlékül emelte Havadtői Béni nője Péterfi Róza*”.

Két gyermekének elvesztése nagyon megviselte Péterfi Ferencet. Bánatában gyakran eljárt a falu kocsmájába, s itt ismerte meg Steiner Emanuelt[41]. Idővel olyan közeli barátságba került Emanuellel, hogy Ferenc váltókat is aláírt a számára[42]. A váltó egy értékpapír, amelynek kiállítója

---

[33] Székelykeresztúri Orbán Balázs Gimnázium Levéltára, Székelykeresztúri unitárius középtanoda anyakönyve, p. 183

[34] Fodor S. Sándor: A székelykeresztúri Orbán Balázs - volt unitárius - gimnázium 200 éves története, Kolozsvár, 1993, p. 4

[35] Arhivele Naţionale ale României Direcţia Judeţeană Cluj, Cluj, Colecţia matricole parohiale de stare civilă, Nr. inv. 71, Kolozsvári unitárius anyakönyv, Nr. 81, p. 54. Magyarul: Romániai Nemzeti Levéltár Kolozs Megyei Igazgatósága, Kolozsvár, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 71, Kolozsvári unitárius anyakönyv, Nr. 81, p. 54

[36] Péterfi Berta (1918-2013) elbeszélése alapján.

[37] Tóth Vilmos: Unitárius felekezeti pantheonizáció a kolozsvári Házsongárdi temetőben, In: Egyháztörténeti szemle 3. (2002) 1. sz., 127-138

[38] Péterfi Berta (1918-2012) elbeszélése alapján.

[39] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Troița, Nr. 974, p. 71. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 974, p. 71

[40] Uo. p. 95

[41] Tőkés Mária (1941-) elbeszélése alapján.

[42] Péterfi Berta (1918-2012) és Péterfi Rozália (1953-) elbeszélése alapján.

vagy elfogadója arra vállal kötelezettséget, hogy a váltón meghatározott összeget, meghatározott időben és helyen a váltó jogosultjának megfizeti[43].

A családi történetek szerint Ferenc szórta a pénzt. Az egyik telkén egy *palotát* kezdett el építeni, amely végül sosem készült el teljesen. Mária előző házasságából származó gyermekei is el-eljöttek és kaptak a gabonájából, illetve a vagyonából[44]. Így pedig idővel Ferenc jelentős adósságot halmozott fel. 1876. decemberében 743 forint 70 kr iránti végrehajtási ügyében számos ingóságot lefoglaltak; mégpedig két 5 éves fehér szőrű jármas ökröt, 3 nagy sertést, 40 véka szemes törökbúzát csőstől, 30 véka zabot szalmájában, 30 véka tavaszi búzát szalmájában és 3 szekér szénát. 1879. júniusában a Budapesti közlönyben megjelent egy árverési hirdetmény, mely szerint Ferenc 1459 forintra becsült ingatlanjait árverezték[45].

Az 1878-79-es években a környékbeli településekről hasonló helyzetbe került szentháromsági Fazakas Zsigmond, balavásári Nagy Pál György és neje, bálintfalvi Oláh József, szentgericei Szabó Dániel és Toos János is. A végrehajtó minden esetben Steiner Teréz volt, akárcsak Péterfi Ferenc árverési hirdetményében.

Steiner Emanuel tevékenységét Sántha Károly szentháromsági földbirtokos is bírálta a Marosvidék heti közlöny Nyílttér című rovatában: „*Azt is tudják kegyelmetek, hogy a bizottmányi gyűlésben el volt határozva, a községi gyűlés által helybe volt hagyva, hogy Steinernek — ki egy néhány év alatt annyi virágzó székely családot az uzsora által tönkre juttatott — ha szinte többet ígérne is, mint más, a korcsma ne adassák, mit ő jól tudva, bosszúból ígért 1000 frtot, csakhogy még is kezére keríthesse, melyért én neki át is bocsátottam*”[46]. Sántha Károly külön kiemelte Péterfi Ferenc esetét a nyílt levelében: „*S ezzel be is zárom feleletemet, figyelmeztetve kegyelmeteket a Péterfi Ferencz, J. Zs., B. M., S. G. s több mások példáira, kiket a Steinerrel való barátság néhány év alatt, tönkre juttatott*”[47].

Egy 1885-ös árverési hirdetmény szerint Péterfi Ferenc 521 forinttal tartozott a Marosvásárhelyi Takarékpénztárnak. 1885. július 11.-én 9 órától került sor a lefoglalt és 210 forint 25 krajcárra becsült ingatlanjainak az árverezésére[48]. Ekkor ugyanazt a telket árverezték ahol a lánya és veje, Péterfi Rozália és Havadtői Benjámin is laktak. Benjámin megjelent az árverésen és

[43] Veress Emőd: A biankó saját váltó - egy jogeset anatómiája, In: Emlékkötet Beck Salamon születésének 130. évfordulójára, Miskolc, 2016, p. 57-73
[44] Péterfi Berta (1918-2012), Péterfi Rozália (1953-) és Péterfi Ferenc (1949-) elbeszélése alapján.
[45] Budapesti Közlöny Hivatalos értesítője, 1879. Június 15., 137. szám
[46] Marosvidék, 1880. április 15., X. évfolyam, 16. szám
[47] Marosvidék, 1880. április 22., X. évfolyam, 17. szám
[48] Marosvidék, 1885. július 2., XVI. évfolyam, 2. szám

mindig egy forinttal többet ajánlott mint mások, mígnem végül sikerült visszavásárolnia az ingatlant. Béni utólag úgy fogalmazott, hogy „*végülis a fele úgyis az enyém marad*”[49].

Alig másfél hónappal az árverést követően, 1885. augusztus 27.-én Péterfi Ferenc elhunyt. Az egyházi anyakönyvi bejegyzés szerint „*agyonveretett a házában*”[50]. Csak történetfoszlányokból tudunk arról, hogy mi történhetett, mivel a korabeli törvényszéki iratok megsemmisültek. Az elbeszélések szerint Ferenc három lánya követte el a gyilkosságot miután az apjuk továbbra sem hagyott fel a pénz pazarlásával és a züllött életmódjával[51]. Ferencet torockói kapával ütötték fejbe éjjel[52], ezt követően pedig tiszta ruhába öltöztették, hogy öngyilkosságnak tüntethessék az esetet. A véres ruhákat és a gyilkos fegyvert a szénába rejtették. Azonban amikor eljöttek kivizsgálni az esetet, Ferenc kutyája, Pléló előhozta a véres ruhákat[53].

A törvényszéken a legkisebb lányt, Vilmát ítélték el. Vilma magára vállalta a gyilkosságot, mivel ő volt az egyedüli testvér, akinek még nem volt családja[54]. Az utolsó kívánsága az volt, hogy még egyszer bejárhassa Szentháromság határát. Két kakastollas csendőr követte, miközben bejárta a mezőket[55]. Egy olyan dalt énekelt, amelyet ő írt, s amely arról szól, hogy „*fent majd az Isten elintézi*”[56]. A Márianosztrai Börtönbe vitték, ahonnan később még írt egy levelet haza a testvéreinek. 4 év elteltével, 1889. november 21.-én hunyt el tuberkulózisban[57].

Péterfi Lajos tüdőbeteg volt, az anyakönyv szerint tüdősorvadásban szenvedett. Annak ellenére, hogy már javult az állapota, amikor tudomást szerzett az édesapjával történt esetről, súlyosbodott a betegsége. Egy éjjel amint hazafele tartott sáncba esett vagy sáncba lökték, s mivel egy éjszakán át ott feküdt, az állapota tovább romlott[58]. Lajos a 33. életévében hunyt el 1885. október 15.-én, két hónappal az édesapja halálát követően[59]. A felesége, Keresztesi Delila ekkor várandós volt. A legkisebb gyermeke, Lajos öt hónappal a halála után született[60].

---

[49] Péterfi Rozália (1953-) és Havadtői András (1942-2021) elbeszélése alapján.
[50] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Troița, Nr. 974, p. 103. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 974, p. 102
[51] Minden adatközlő így emlékezett.
[52] Péterfi Ferenc (1949-) elbeszélése alapján.
[53] Péterfi Berta (1918-2012) elbeszélése alapján.
[54] Minden adatközlő így emlékezett.
[55] Csíki Katalin (1929-2021) elbeszélése alapján.
[56] Novák Ilona (1942-2021) elbeszélése alapján.
[57] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Troița, Nr. 974, p. 105. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 974, p. 105
[58] Péterfi Berta (1918-2012) elbeszélése alapján.
[59] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Troița, Nr. 974, p. 103. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 974, p. 103
[60] ANRM, Colecția registre confesionale de stare civilă, Nr. inv. 1, Troița, Nr. 974, p. 37. Magyarul: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 974, p. 37

Dédnagymamám ezt a történetet sokáig nem mesélte el nekem, de egy elemi osztályos gyerek még nem is értette volna igazán. Ma azonban rengeteg kérdésem lenne, amire ő már nem tud nekem választ adni. A kérdéseimre újra és újra a levéltárban keresem a válaszokat, de a dokumentumok gyakran csak rideg adatokkal szolgálnak. Az iratokban szereplő nevek és dátumok a családi elbeszélések révén keltek életre. A nevek így váltak személyekké, a dátumok pedig mind egy-egy fontos életeseményt jelölnek. Egyszer majd eljön az az idő, amikor én adhatom majd tovább a családi történeteket, s akkor szeretném majd ugyanúgy személyekké varázsolni a neveket.

Adatközlők

- Péterfi Berta (1918-2012)
- Csíki Katalin (1929-2021)
- Tőkés Mária (1941-)
- Novák Ilona (1942-2021)
- Havadtői András (1942-2021)
- Péterfi Ferenc (1949-)
- Péterfi Rozália (1953-)

Családtörténeti pályázat – Mathias Corvinus Collegium
2021

Képmelléklet

Egy székely család három generációjának története a 19. században Szentháromságon című dolgozathoz

Péterfi Orsolya
ötödéves egyetemista diák
Marosvásárhely
peterfiorsolya@yahoo.com

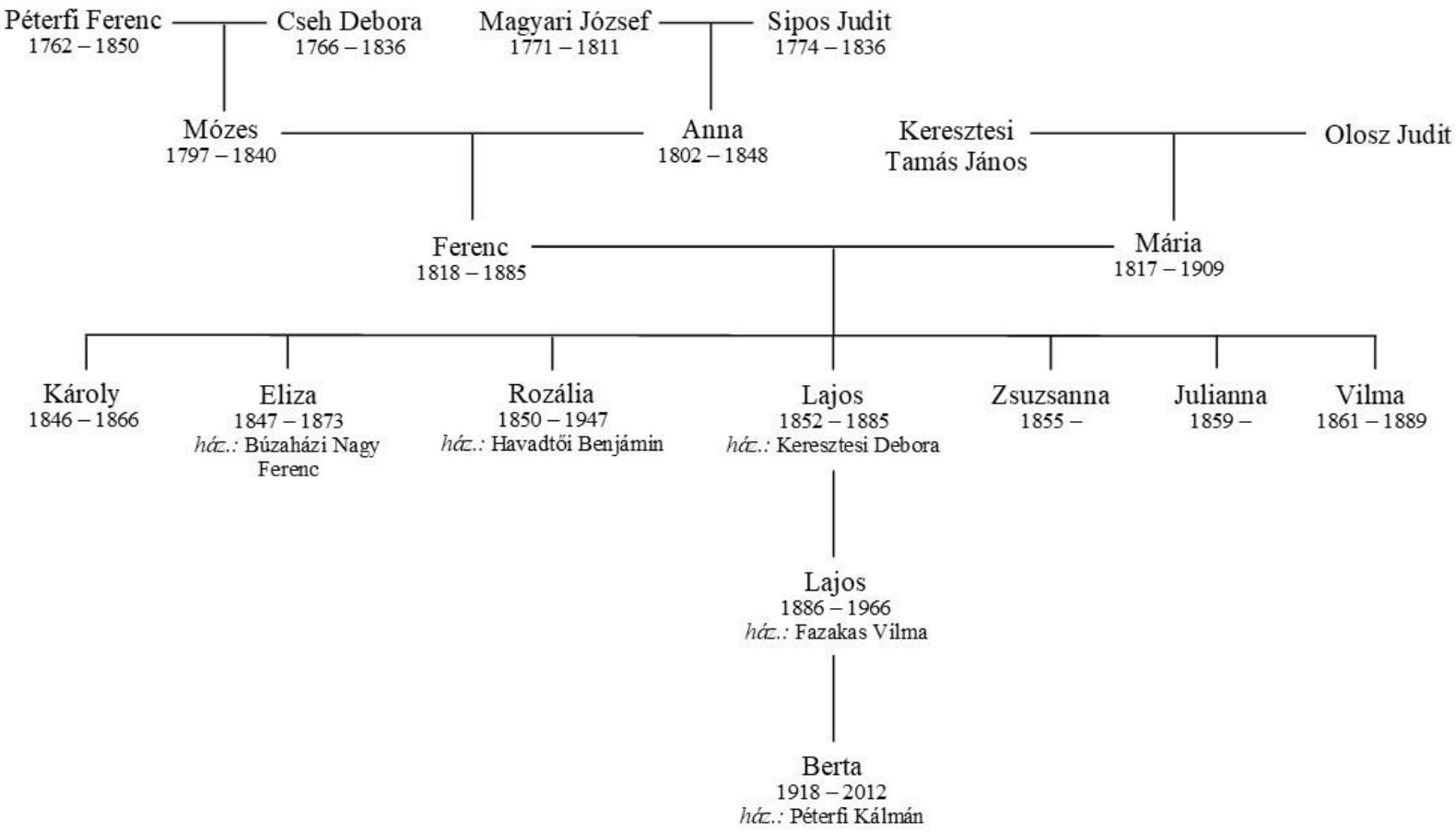
Péterfi Ferenc
1762 – 1850
Cseh Debora
1766 – 1836
Magyari József
1771 – 1811
Sipos Judit
1774 – 1836
Mózes
1797 – 1840
Anna
1802 – 1848
Keresztesi Tamás János
Olosz Judit
Ferenc
1818 – 1885
Mária
1817 – 1909
Károly
1846 – 1866
Eliza
1847 – 1873
héz.: Búzaházi Nagy Ferenc
Rozália
1850 – 1947
héz.: Havadtői Benjámin
Lajos
1852 – 1885
héz.: Keresztesi Debora
Zsuzsanna
1855 –
Julianna
1859 –
Vilma
1861 – 1889
Lajos
1886 – 1966
héz.: Fazakas Vilma
Berta
1918 – 2012
héz.: Péterfi Kálmán

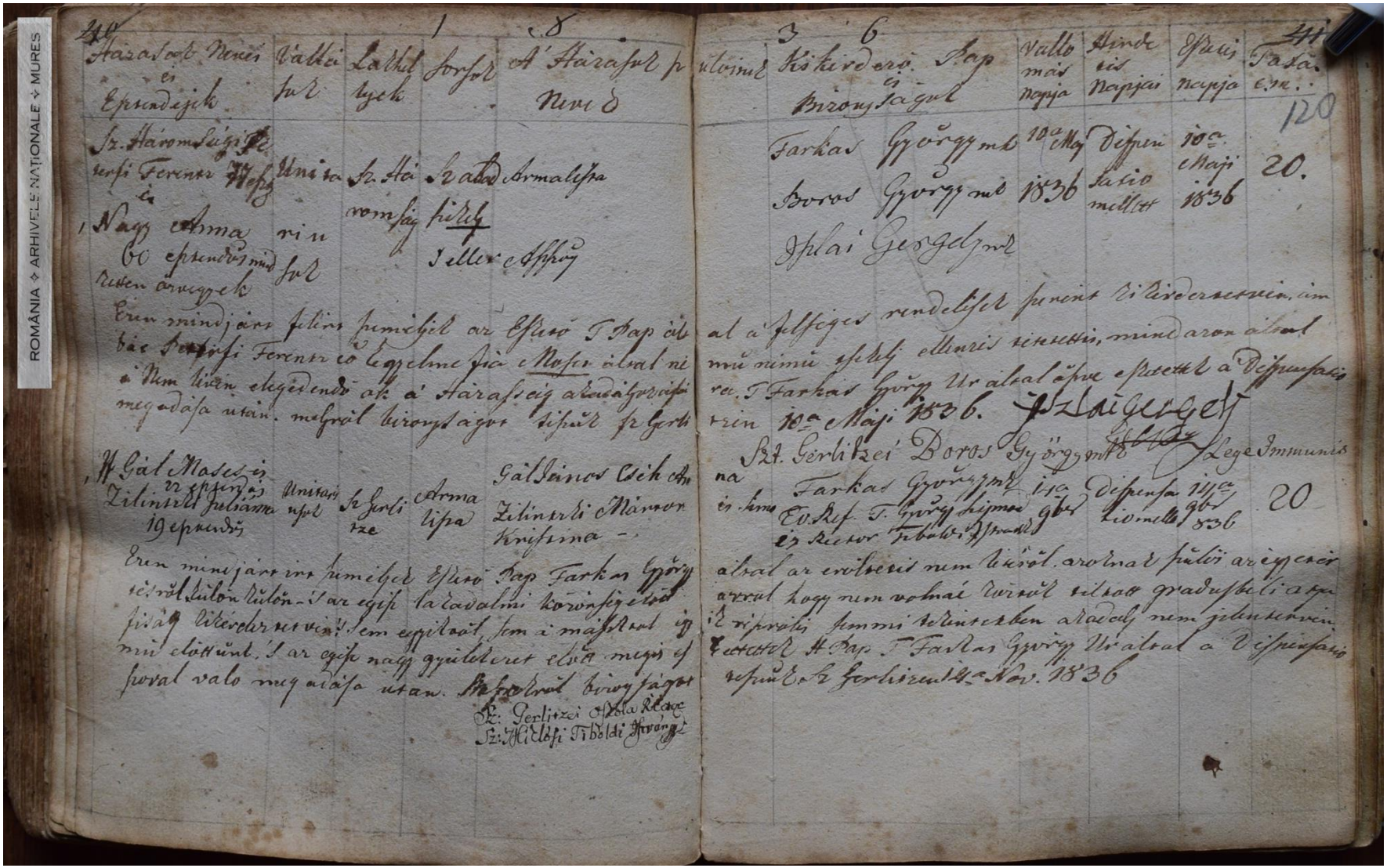

Péterfi Ferenc és Nagy Anna házassági bejegyzése a szentgericei unitárius anyakönyvben 1836-ban. A bejegyzés szerint Péterfi Ferenc szabad székely és armálista, míg Nagy Anna zsellér asszony.

"*Ezen mindjárt felírt személyek az esketŏ T. Pap által a felséges rendelések szerént kikérdeztetvén, ámbár Péterfi Ferentz ő kegyelme fia Móses által némi nemű tsekélj ellenzés tétetett is, mindazonáltal nem lévén elegendő ok a házasság akadályozására T Farkas György Úr által öszve esketettek a dispensatio megadása után melyről bizonyságot tészünk Sz. Gerlitzén 10ª Máji 1836.*"

Forrás: României Nemzeti Levéltár Maros Megyei Igazgatósága, Marosvásárhely (továbbiakban RNLM), A szentgericei unitárius egyházközség iratai, ltsz. 512, Keresztelési, esketési és temetési anyakönyv, Nr. 7, p. 120.

Az 1809-es összeírás amely szerint Péterfi Ferenc ekkor 47 éves volt, míg a fia, Mózes 12 éves.
Forrás: RNLM, Marosszék – Katonai összeírások, ltsz. 128, Katonai összeírás az Abodi járásban, Nr. 37, fol. 78.

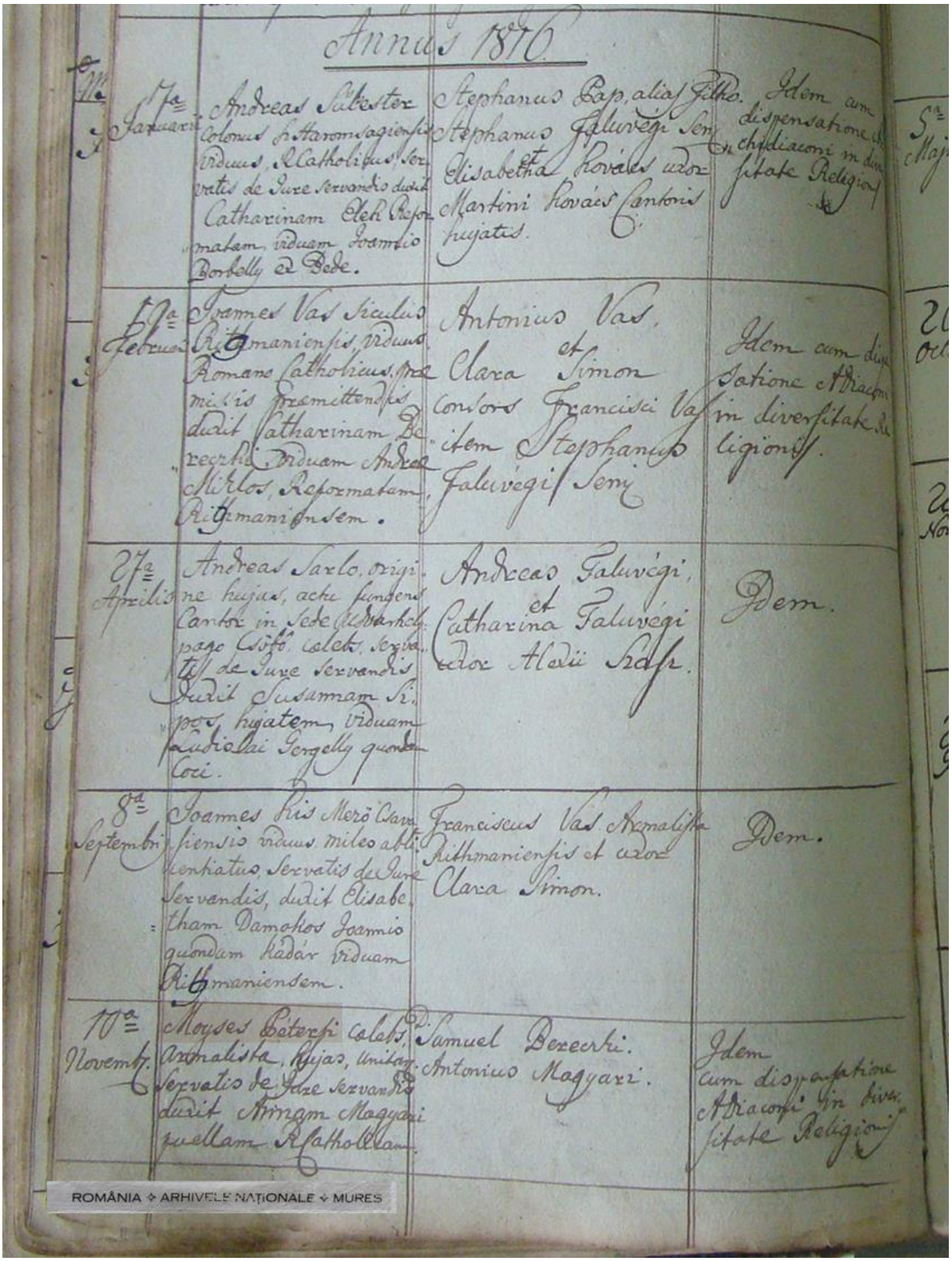

Péterfi Mózes 1816. november 10.-én vette el feleségül a hajadon Magyari Annát.
Forrás: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági katolikus anyakönyv, Nr. 969, p. 97.

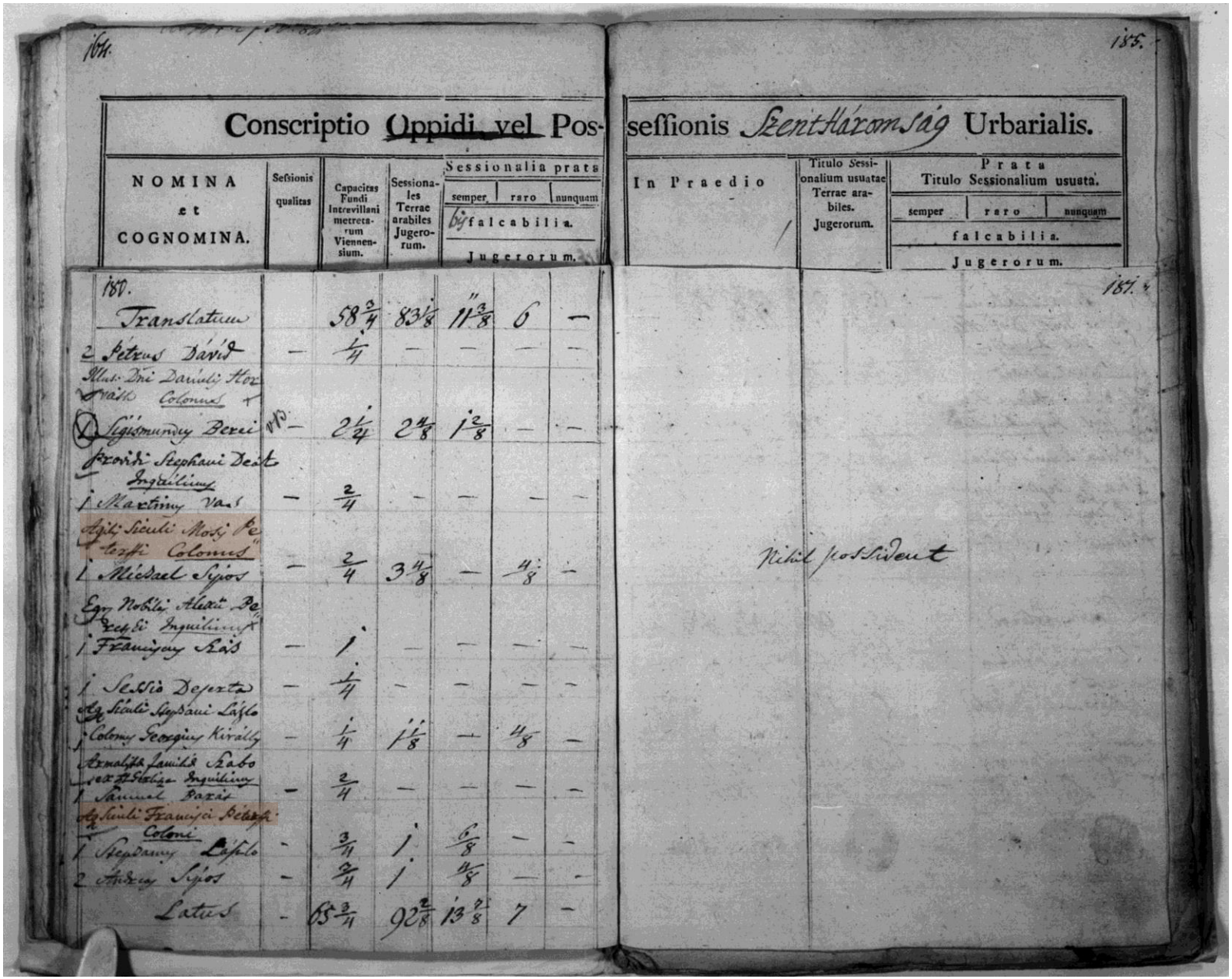

Conscriptio Oppidi vel Possessionis Szent Háromság Urbarialis.

NOMINA et COGNOMINA.	Sessionis qualitas	Capacitas Fundi Intravillani metretarum Viennensium.	Sessionales Terrae arabiles Jugerorum.	Sessionalia prata semper falcabilia. Jugerorum.	raro	nunquam
180. Translatum		58 3/4	83 1/8	11 3/8	6	—
2 Petrus Dávid	—	1/4	—	—	—	—
Illus. Dni Danili Hor Szalló Colonus +						
Sigismundus Berei	—	2 1/4	2 4/8	1 2/8	—	—
Szvidi Stephani Dest Inquilinus						
1 Martinus Vas	—	2/4	—	—	—	—
Egyik Siculi Mosi Pe terfi Colonus"						
1 Miedael Sjos	—	2/4	3 4/8	—	4/8	—
Egy Nobilis Alexii Pe terfi Inquilinus						
1 Franciscus Kiss	—	1	—	—	—	—
1 Sessio Deserta	—	1/4	—	—	—	—
Egy Siculi Stephani László						
1 Colonus Georgius Király	—	1/4	1 1/8	—	4/8	—
Arnoldus Ludvik Szabo ex Siculo Inquilinus						
1 Samuel Kozár	—	2/4	—	—	—	—
Egy Siculi Francisci Péterfi Colonus						
1 Stephanus László	—	3/11	1	6/8	—	—
2 Andreas Sjos	—	2/4	1	4/8	—	—
Latus	—	65 3/11	92 2/8	13 7/8	7	—

In Praedio	Titulo Sessionalium usuatae Terrae arabiles. Jugerorum.	Prata Titulo Sessionalium usuata. semper falcabilia. Jugerorum.	raro	nunquam

181.

Nihil possident

Péterfi Mózes és Péterfi Ferenc is megjelennek az 1819-20-as Cziráky-féle úrbéri összeírásban mint szabad székelyek.
Forrás: Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára (a továbbiakban: MNL OL), F52 Conscriptio Czirákyana, Marosszék – Szentháromság, p. 181.

mivel az idö rövidsége miatt a tegnapi napra el nem kezdhették a meg határozott időn túl is a jelen lévö Tagoknak szóló tokat be szólni szükséges nek látták : ezuttal is számoson kivánván elni azon Tsoportokal ide utasittást kérnek az arránt hogy az ekko zatok be szedését tovább is folytat hatják e tovább vagy nem.

Határoztatott hogy még nem szavazott és jó tsoportokal elnök vánok teljes száma tekintet ben meg a mái napon délt estvéli 6 óráig folytattassa a szavazás; akkor az bé re tesztetvén.

18ᵈᵉ A Jegyzö könyv bíralása ra és a tiszta ba irtnak az eredetivel leendö egybenve tésére Biztosok kinevez tetése szükségesnek talál tatván

Azon Biztosság mely a 12ᵈᵉ Pont alatt az ö Felségének küldendö jel irás megirá sára meg bizatott e végre ki rendeltetik.

19ᵈᵉ Olvastatik az Assessorok meg próbálására kirendelt Biztosság jelentése melyben az arra Hivatalra alkal matosnak talált Tagok neveik a Rendek eleibe terjesztetvén

a következendö Tagok a Felvételre méltóknak itéltetnek, és egyszersmind feleskettetnek u.m.

Gróf Lázár Adalbert
Gróf Teleki Sándor
Horváth Ferenc
Szederkényi László
Kovrigi József
Teleki János
Görgényi Pál
Kali Nagy Sándor
Györi Kovács Márton
Demeter Nagy Sándor
Vajai ifj. Molnár Ferenc
Zsibói Nagy Sámuel
Zilahi Deák Károly
Nagy Bányai Szabó György
Kalasi Ferenc
Karácsonkai Mihály Sándor
Bátori Gábor
Nánási Sámuel
Lázár Györgyben György
Kelemen Deák Bodor István
Demeter Péter
Gyéri Tartler János
Vajdafalvi Magyari Miklós
Egyed Sándor
Mezöfi Vízi Mihály
Ó Imrei Balog Sándor
Ó Imrei Balog János
Monialfi Gábor
Jobbi Kovács Károly
Gyéri József
Damási Mihály
Ó Gyalakuti Gál Elek
Illyefalvi Márton Mályás
Magyarosi Fekete Sámuel
Magyarosi ifj. Fekete László

Vége.

ROMÂNIA ✣ ARHIVELE NAȚIONALE ✣ MUREȘ

„*Olvastatik az assessorok megpróbálására kirendelt bizottság jelentése melyben az hivatalra alkalmatosnak talált tagok neveik a Rendek eleibe terjesztetvén a következendő Tagok a Felvételre méltónak ítéltetnek és egyszersmind feleskettetnek* u.m.”

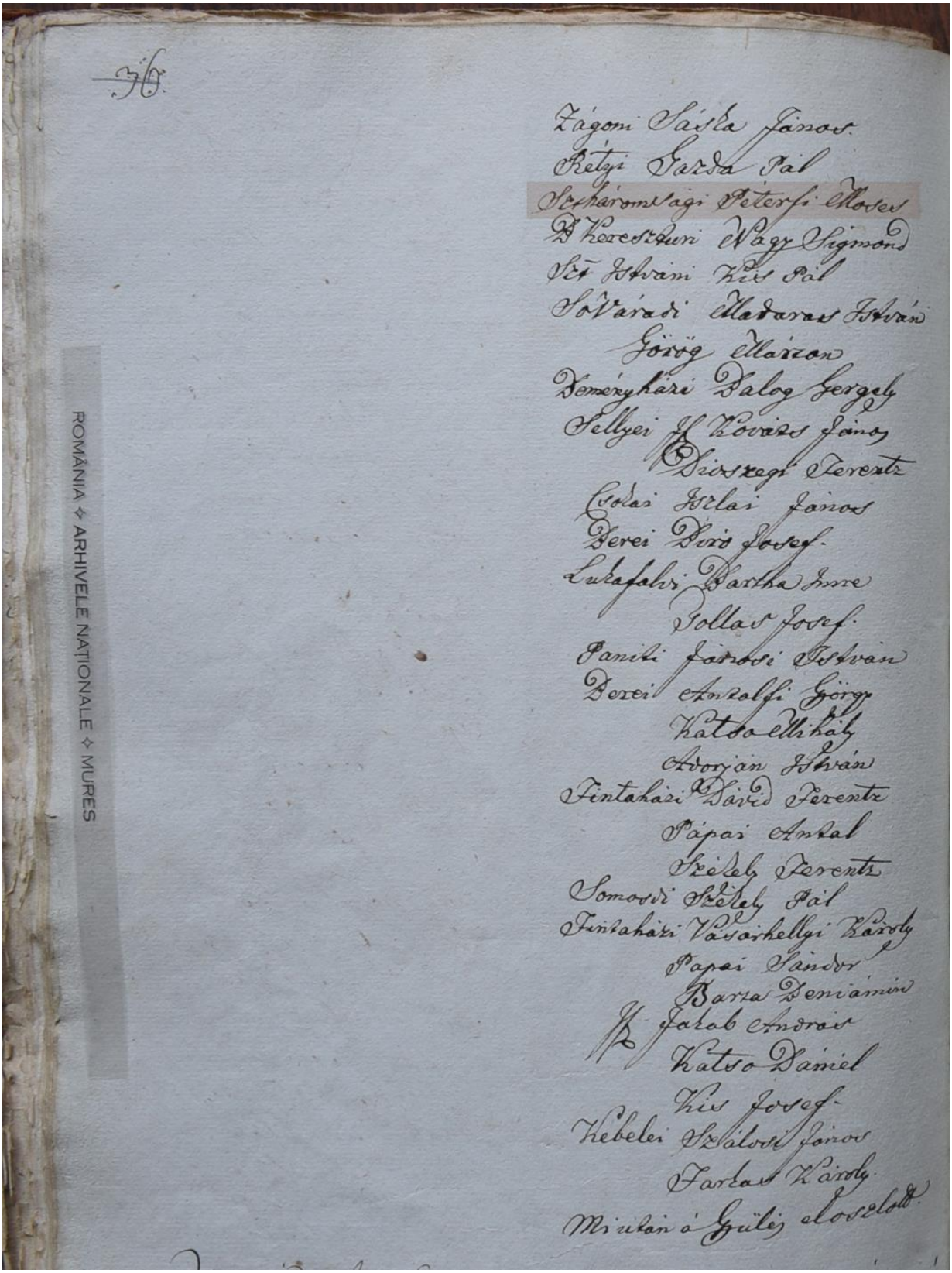

Forrás: RNLM, Közgyűlési iratok, ltsz. 155, Közgyűlési jegyzőkönyvek, Nr. 195, p. 217-218.

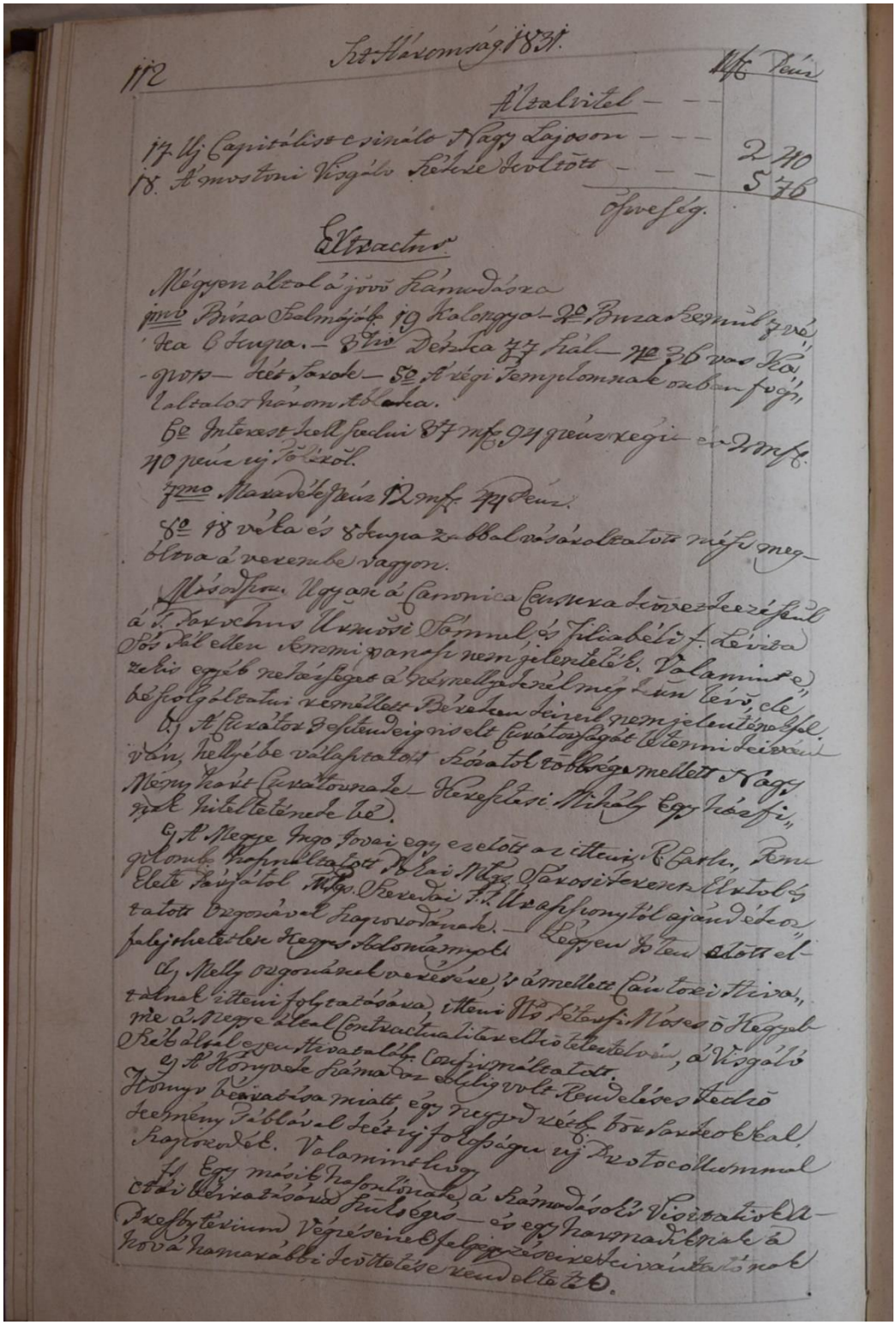

„*A megye ingó jovai egy ezelőtt az itteni R. Cath. Templomban használtatott Pókai Sárosi Ferentz Úrtól és Élete Párjától Szeredai B. Úrasszonytól ajándékoztatott orgonával szaporodának. – Légyen Isten előtt elfelejthetetlen Kegyes Adományok.*

Melly orgonának verésére s amellett Cántori Hivatalnak itteni folytatására, itteni Ns Péterfi Móses ő Kegyelme a megye által contractualiter elköteleztetvén a visgáló szék által ezen hivatalába confirmáltatott”

Forrás: Erdélyi Unitárius Egyház Gyűjtőlevéltárának Marosvásárhelyi Fióklevéltára, 1830-ban kezdődött és 1834-ben végződött Visitatiorum Protocollum, p. 112.

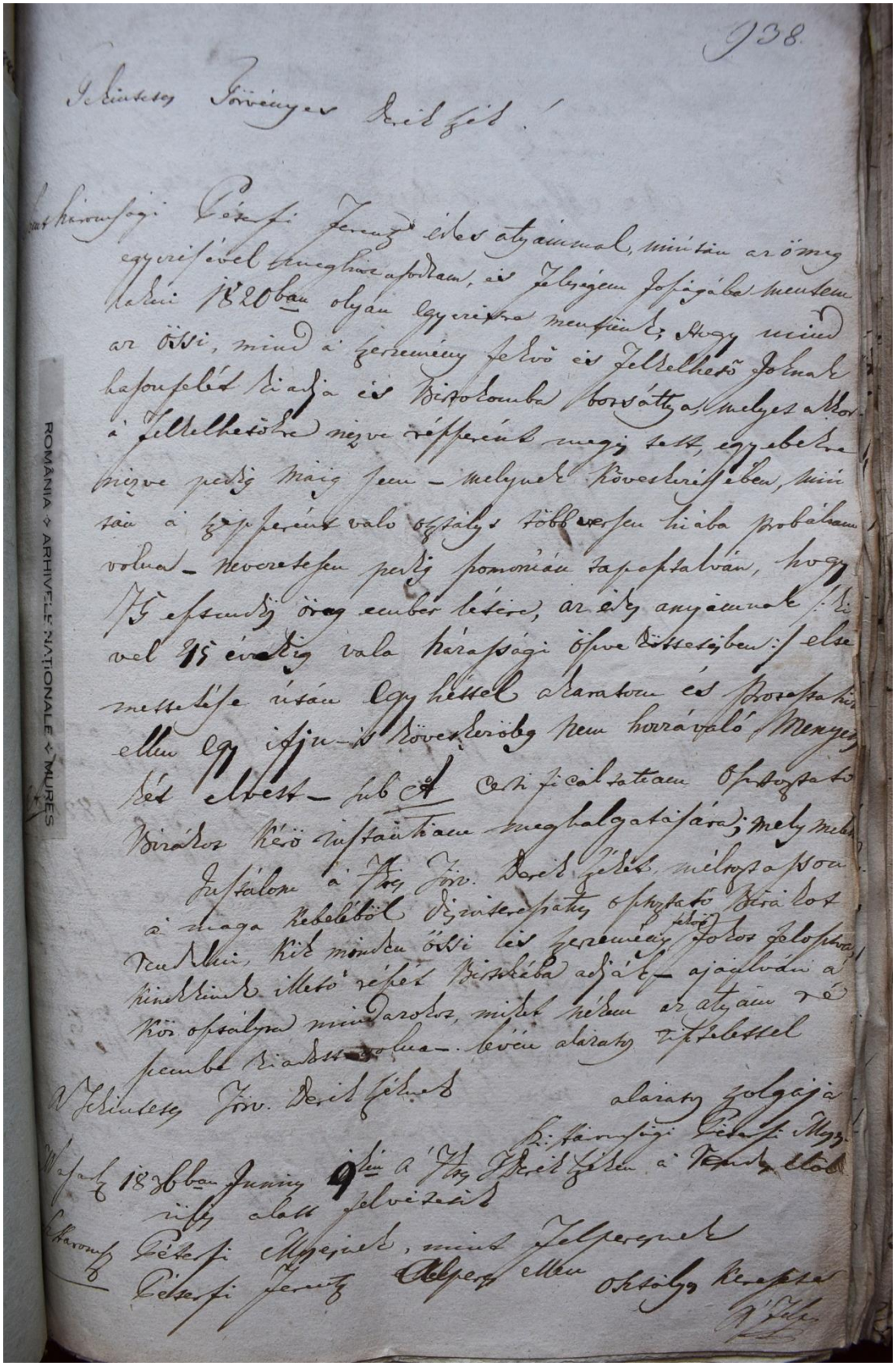

Péterfi Mózesnek Péterfi Ferenc elleni pere.
Forrás: RNLM, Törvénykezési jegyzőkönyvek, ltsz. 81, Derékszéki jegyzőkönyv az 1840-es évből, Nr. 226, p. 938.

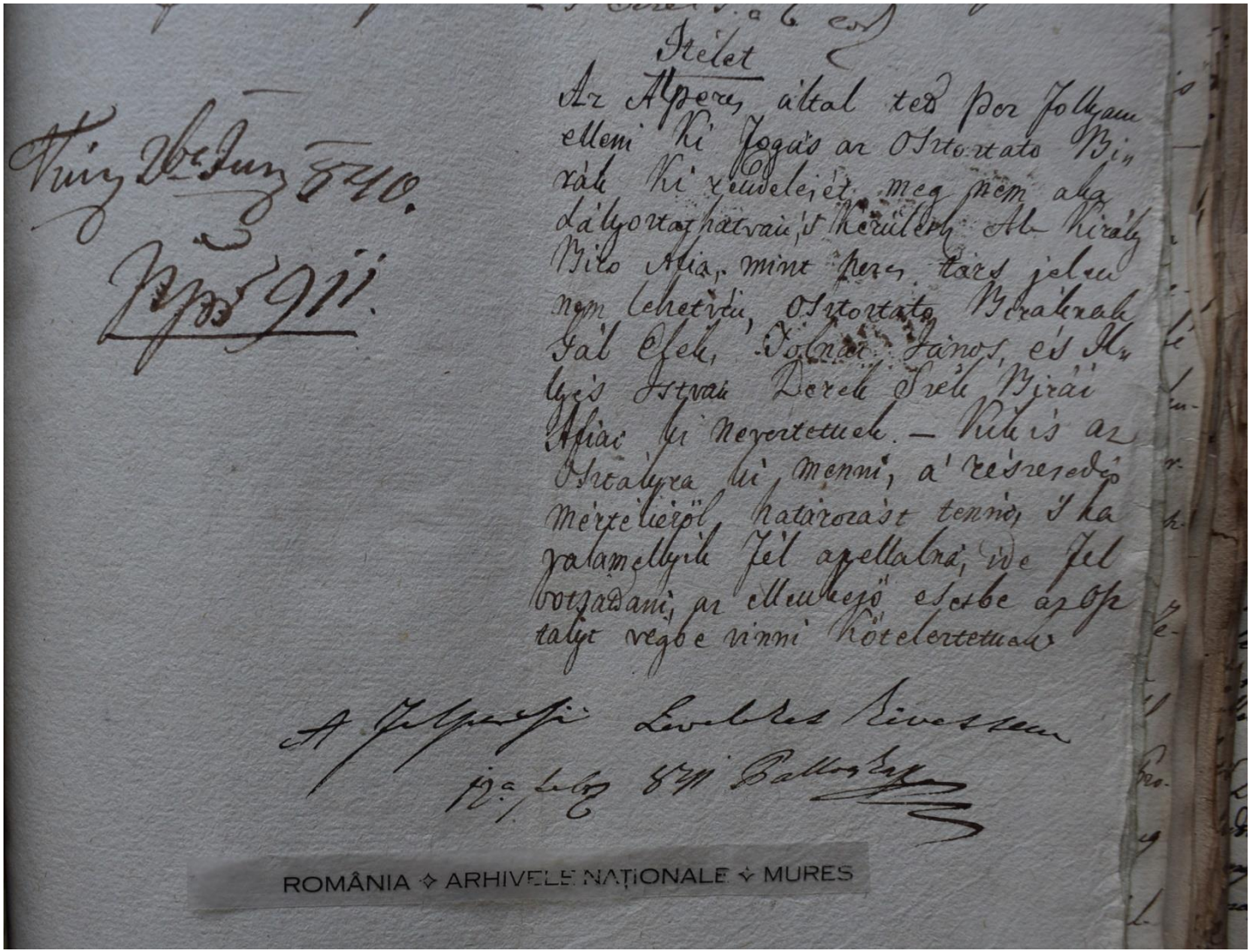

Ítélet Péterfi Mózes Péterfi Ferenc elleni perében.

„*Az Alperes által tett per follyam elleni kifogás az osztoztató Bírák kirendelését meg nem akadályoztathatván s kerületbeli Al Király Biró Afia, mint peres társ ellen nem lehetvén, osztoztató Bíráknak Gál Elek, Tolnai János és Illyés István Derék Szék Bírái Afiai ki neveztettek. – Kik is az osztályra kimenni, a részesedés mértékéről határozást tenni, s ha valamellyik fél apellálni ide felbotsátani, az ellenkező esetbe az osztályt végbe vinni köteleztetnek.*”

Forrás: RNLM, Törvénykezési jegyzőkönyvek, ltsz. 81, Derékszéki jegyzőkönyv az 1840-es évből, Nr. 226, p. 942.

A szentháromsági unitárius harangláb és a kisharang, amelyet Péterfi Ferenc és Nagy Anna adományoztak a szentháromsági unitárius egyházközségnek 1841-ben. (Saját fénykép)

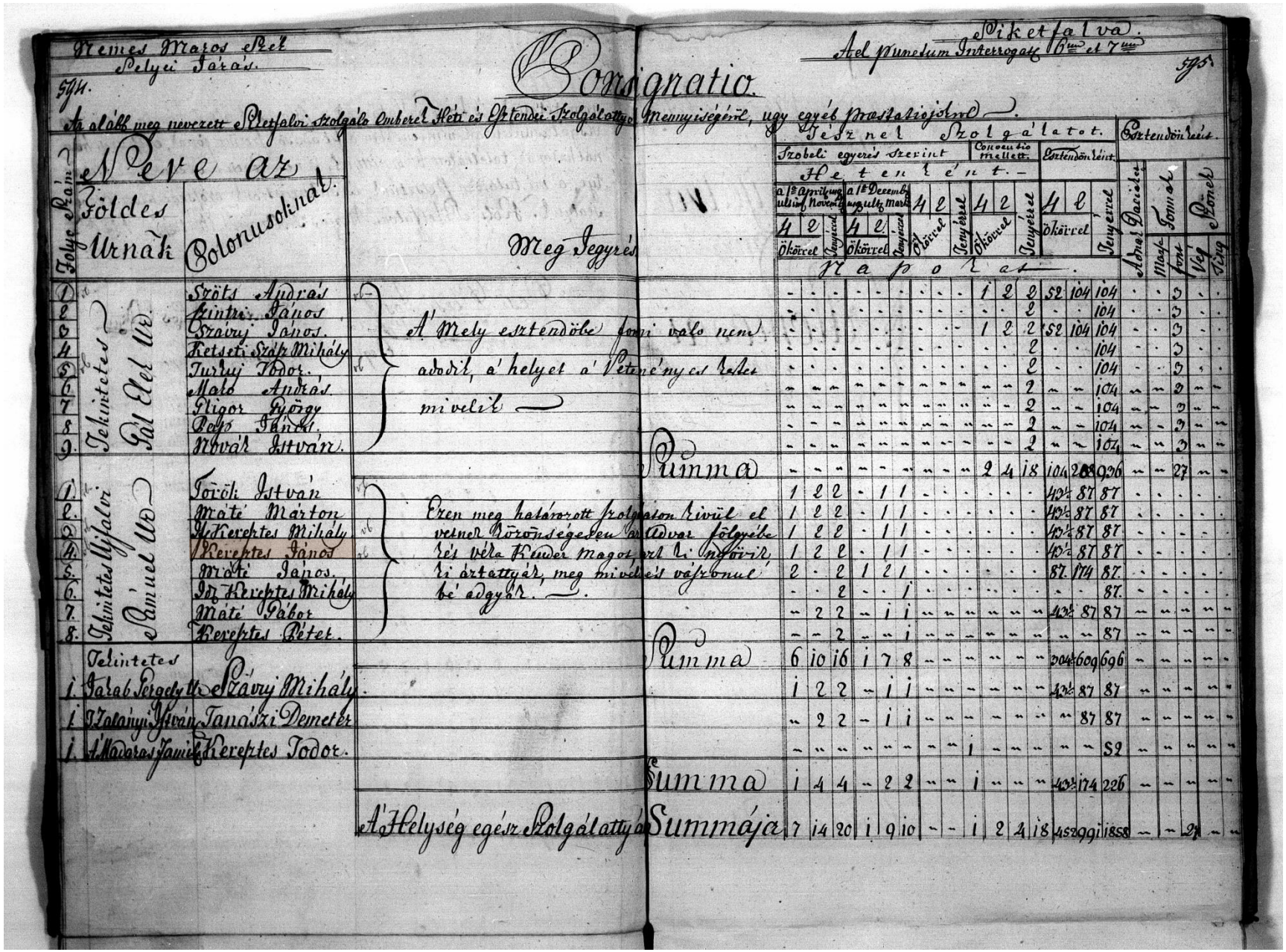

Az 1819-20-as Cziráky-féle úrbéri összeírás, amely megemlíti Keresztes Jánost mint Ujfalvi Sámuel colonusát.
Forrás: MNL OL, F52 Conscriptio Czirákyana, Marosszék – Süketfalva, p. 594-595.

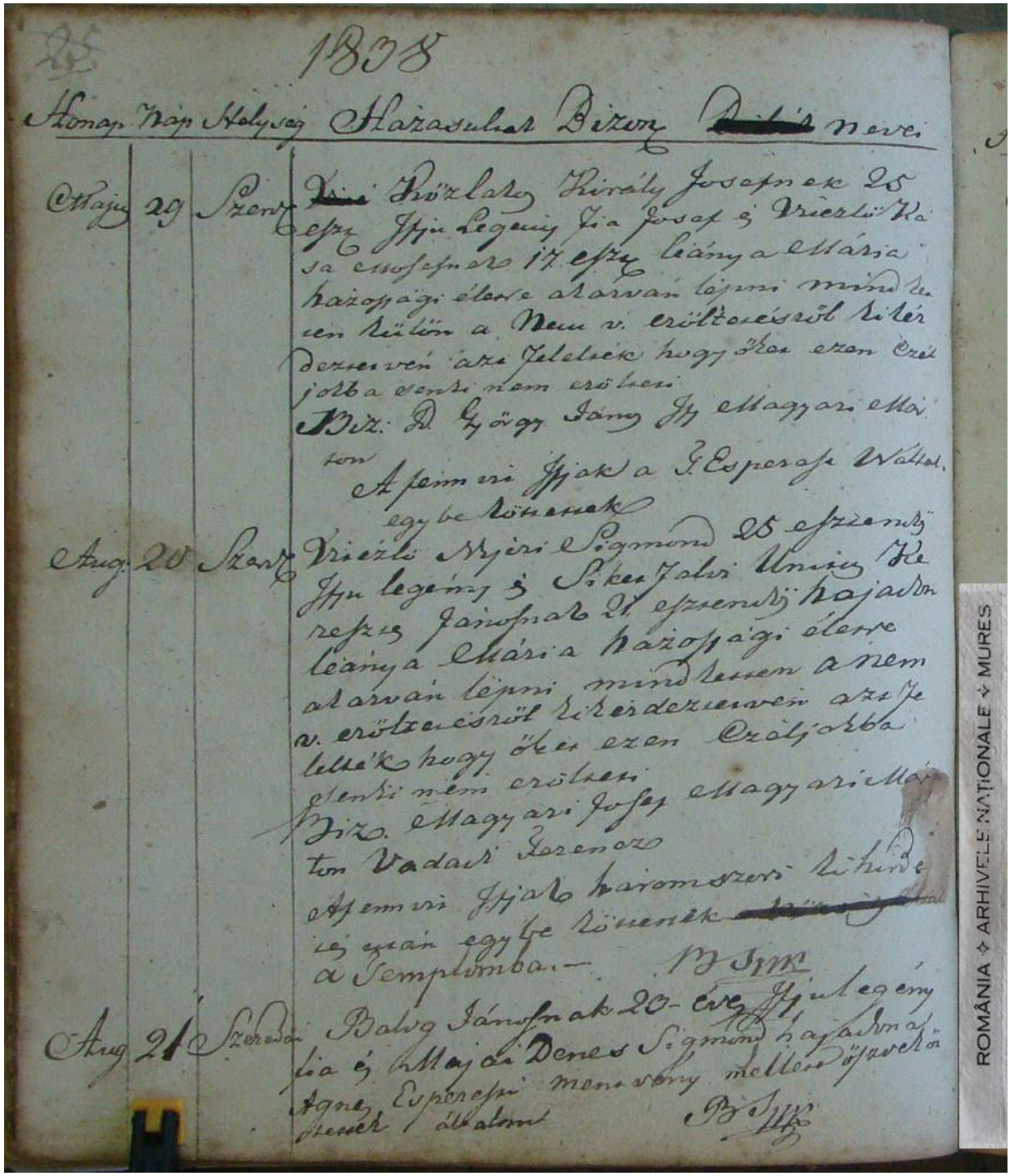

Nyíri Zsigmond és Keresztes Mária házassági bejegyzése a nyárádszeredai református anyakönyvben.

„*Vitézlő Nyíri Sigmond 25 esztendős ifju legény és Siketfalvi unitus Keresztes Jánosnak 21 esztendős hajadon leánya Mária házassági létre akarván lépni mindketten a nem v. erőltetésről kikérdeztetvén azt felelték, hogy őket ezen czéljakba senki sem erőlteti*”

Forrás: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Nyárádszeredai református anyakönyv, Nr. 508, p. 94.

Folytatása Május 14kén.

53. A' tegnapi ülés Jegyző Könyve fel olvastatván, jóvá hagyatik. —

54. Fel vétetik Házassági Szövetség Fel bonsításra indittott Keresete Székesfalvi Tamás Máriának mint Felperesnek, M. Szeredai Nyiri Sig mond, mint Alperes ellen.

A' Felperes részéről tétetvén Szóval Szolgáló Tóthas István, ki által J.J. mel lett bé adván Libatoriáját Sub A, Kerlését a' Törvénykezőhöz adja Fel: hogy a' Felperes Asszony Alperes Fejét soha sem Szerette, s feleségül hozzá so ha sem is ment volna, ha Ede Atya erőszakoskodása, Fenyegetései, Szidal mai által arra nem birattott volna, de a' Lányi engedelmesség, Szülei iránt való tiszelet kénszerítésétől parantsai selyesitésére. Lő Hyen Körülmé nyek közöt szeretetlenséggel selyes Szivet azzal élesgetne, hogy valamjo Fejére találván, meg fogja szeretni; de abba is merőbe meg csalatott, mert az Alperes olyan durva, illetlen beszédü, magaviseletü, hogy még inkább in tább el idegenitette magától, mert 3ő Noha néhány éveken keresztül, nem tsak az Alperes, sőt Felperes Szüleivel is, s magokra külön is az együtt lakhatás próbáját a Felperes meg tette, lévén meg kitünőnözve is, a' Fiúsra menetals ismérvekbe is, de tekintet tőbbé lakhatása az Alperessel, anjival is inkább Hő Hogy az Alperes részéről káromkodo, minden kitsinés á Felperes sziszlalmaira, káromkra, ölléssel fenyegetne, sőt nem tsak ha nem egy á Felperes mint ön maga Szüleit is – egy ilyen Fejét ki is ki váma lakni: ezekért 8ő Halálosan meg is gyülölte. – Mindezek ben pedig többekkel együtt, ha az Alperes tagadná, data exhibitione kész á Felperes meg bizonyitani, meg bizonyitván pedig hogy az Alperes el selen, s hallatlan káromkodásiért transeribáltassék, excommunicaltas sek, á Felperes szerentsétlen Fejéhez menetelre fel szabaditassék, egyan az Alperes két Jó gyermekek tartására a pasta rá szorittassék, s mint hogy más Czimre ott maga viselésével okozando eren Szövetség fel bon tajár, minden Kölség, fáradság meg fordittására itéltessék, á' P. Bar Szekről tiszteletel meg kiványa. —

Pro I

Részlet a 4. parciális zsinati jegyzőkönyvéből (1837-1846)

„*Folytatás Május 14kén*
A tegnapi ülés jegyzőkönyve felolvastatván, jóvá hagyatik.
Felvétetik házassági szövetség felbontására indított keresete Süketfalvi Tamás Máriának mint felperesnek, M. Szeredai Nyíri Zsigmond, mint alperes ellen.
A felperes részéről törvényes szószóló Tollas István, ki által f.f. mellett beadván citatoriáját sul A keresetét a következendőkbe adja fel: 1o A felperes asszony alperes férjét soha sem szerette, s feleségül hozzá soha sem is ment volna, ha édes atyja erőszakoskodása, fenyegetései, szidalmai által arra nem biratott volna, de a leányi engedelmesség, a szülei iránt való tisztelet kényszerítették parancsát teljesíteni. 2o Ilyen körülmények között szeretetlenséggel teljes szívét azzal éleszgette, hogy talán jó férjre találván, meg fogja szeretni, de abba is merőbe megcsalatott, mert az alperes olyan durva, illetlen beszédű, magaviseletű, hogy még inkább elidegenítette magától, mert 3o Noha néhány éveken keresztül nem csak az alperes, sőt felperes szüleivel is, s magokra külön is az együtt lakhatás próbáját a felperes megtette, lévén meg különzve is, a vissza menetelt ismételve is, de lehetetlen többé lakhatása az alperessel, annyival is inkább 4o Hogy az alperes éktelen káromkodó, sőt nem csak hanem úgy a felperes mint önmaga szüleit is – egy ilyen férjjel ki is kívánna lakni? ezekért 5o Haláloson meg is gyűlölte. – Mindezeket pedig többekkel együtt, ha az alperes tagadná, data exmissione kész a felperes megbizonyítani, meg bizonyítván pedig, hogy az alperes éktelen, s hallatlan káromkodásaiért transcribáltassék, excommunitáltassék, a felperes szerencsésebb férjhez menetelre felszabadíttassék, ugyan az alperes két szép gyermekek tartására a porta reá szoríttassék, s mint hogy már címzett magaviseletével okozandó ezen szövetség felbontását minden költség, fáradtság megfordítására ítéltessék, a T. Par. Széktől tisztelettel megkívánja.
Pro I. Az alperes constituált szószólója Tollas István által az actiot tagadja, párt és exmissiót kér.
Írélet: A felek közt nem sikerültvén az elpróbált békesség a kért exmissió megadatok.
Citálta 1841[be] *április 30kán Ősz Pál M. Szeredai Ó: Tanító*”

Forrás: Marosi Református Egyházmegye levéltára az Erdélyi Református Egyházkerület marosvásárhelyi fióklevéltárában, B1 részlet, II, Egyházmegyei gyűlések jegyzőkönyve 1837-1846, p. 302-303.

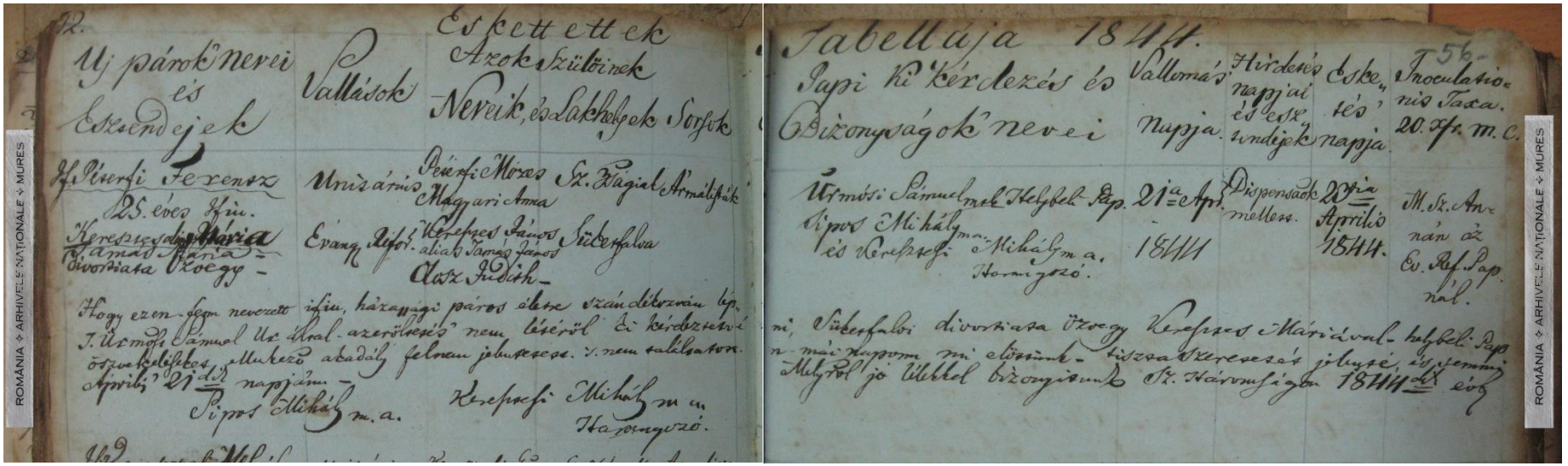

Péterfi Ferenc és Keresztes alias Tamás Mária házassági bejegyzése a szentháromsági unitárius anyakönyvben. Mária az első házasságánál még görög katolikusként jelenik meg, itt viszont reformátusként.

„*Hogy ezen fenn nevezett ifjú házassági páros életre szándékozván lépni, Süketfalvi divorsziata özvegy Keresztes Máriával helybeli pap T. Ürmösi Sámuel Úr által az erőltetés nem létéről kikédeztetvén mai napon mi előttünk tiszta szeretetét jelenté és semmi öszvekeléseket ellenkező akadály sel nem jelentetett, s nem találtatott. Melyről jó lélekkel bizonyítunk Sz. Háromságon 1844dik évben Április 21dik napján*”

Forrás: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 973, p. 56.

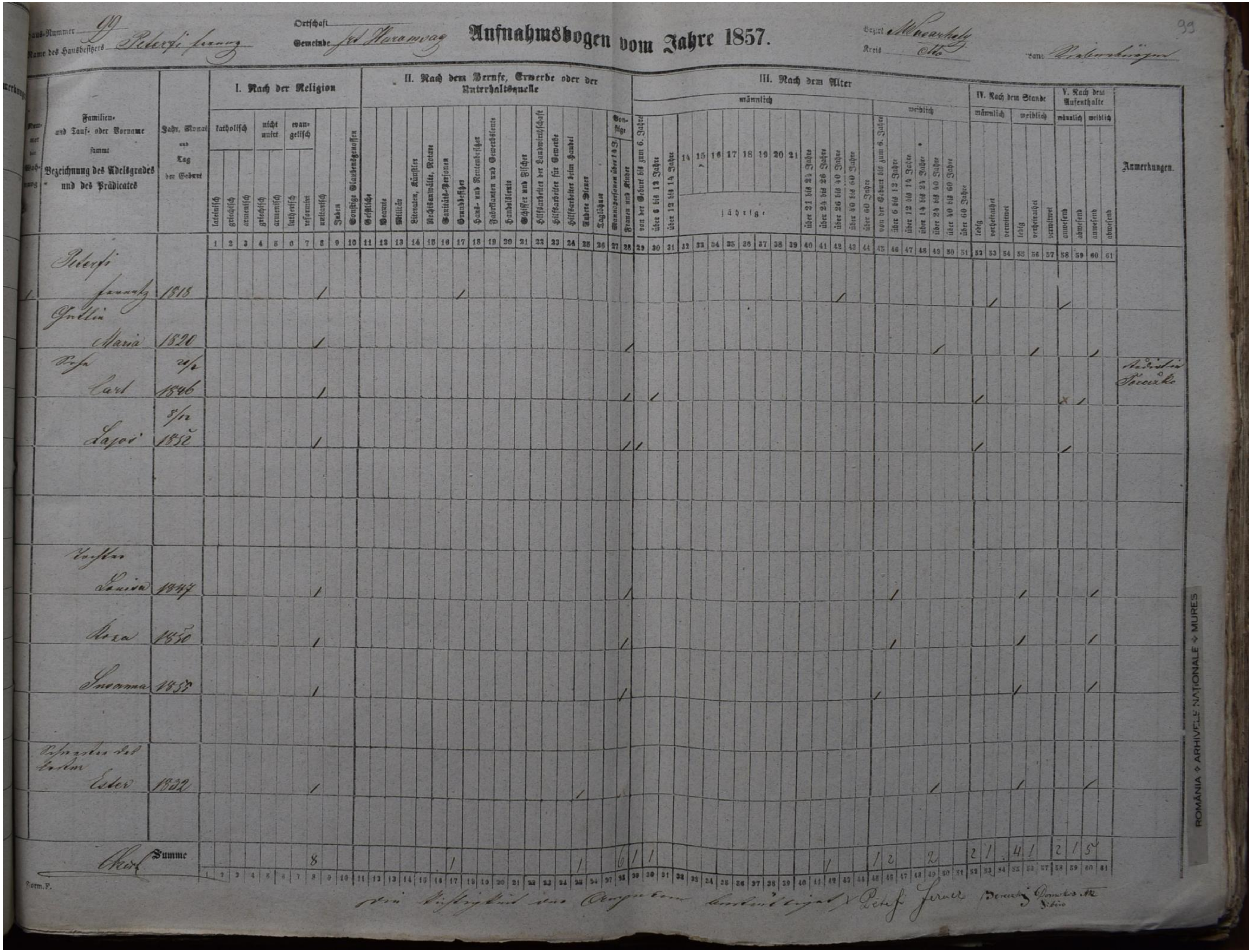
Haus-Nummer 99
Name des Hausbesitzers Péterfi Ferencz
Ortschaft
Gemeinde
Aufnahmsbogen vom Jahre 1857.
Bezirk M.Vásárhely
Kreis

Familien- und Tauf- oder Vorname sammt Bezeichnung des Adelsgrades und des Prädicates	Jahr, Monat und Tag der Geburt
Péterfi Ferencz	1818
Maria	1820
Carl	1846
Lajos	1852
Louisa	1847
Roza	1850
Susanna	1855
Ester	1832

Az 1857-es népszámlálás szerint Péterfi Ferenc és családja a 99-es házszám alatt lakott Szentháromságon. Alól látható Péterfi Ferenc aláírása. Forrás: RNLM, Népszámlálási iratok gyűjteménye, ltsz. 137, 1857-es népszámlálás Szentháromságon, Nr. 128, fol. 99.

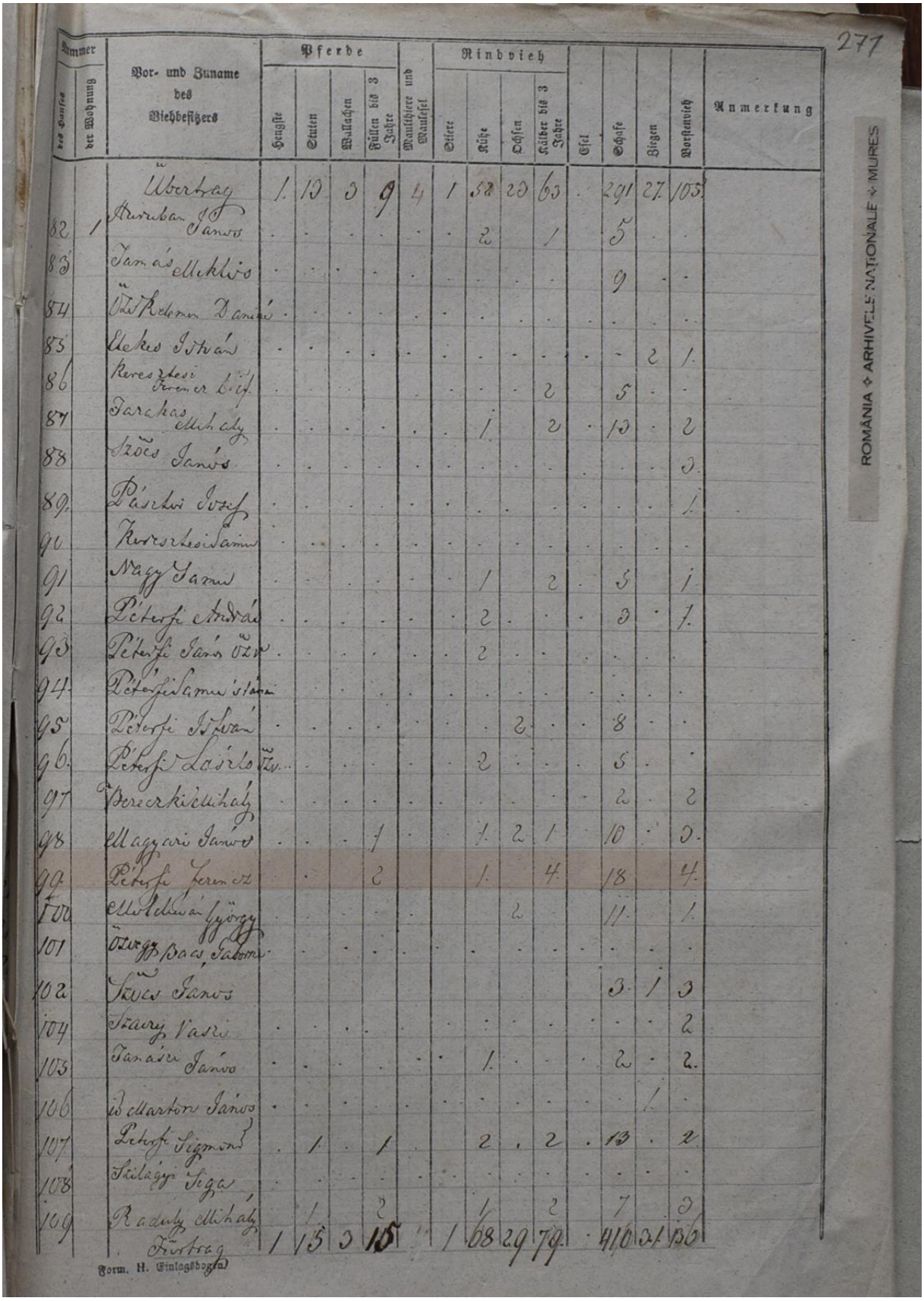

271

Nummer des Hauses	Nummer der Wohnung	Vor- und Zuname des Viehbesitzers	Pferde: Hengste	Pferde: Stuten	Pferde: Wallachen	Pferde: Füllen bis 3 Jahre	Maulthiere und Maulesel	Rindvieh: Stiere	Rindvieh: Kühe	Rindvieh: Ochsen	Rindvieh: Kälber bis 3 Jahre	Esel	Schafe	Ziegen	Borstenvieh	Anmerkung
		Übertrag	1	13	3	9	4	1	52	23	63		291	27	105	
82	1	Aurubán János							2		1		5			
83		Tamás Miklós											9			
84		Özv. Kelemen Daniné														
85		Elekes István												2	1	
86		Keresztesi Ferencz b. cf.									2		5			
87		Tarakas Mihály							1		2		13		2	
88		Szőcs János													3	
89		Pásztor József													1	
90		Keresztesi Sámu														
91		Nagy Sámu							1		2		5		1	
92		Péterfi András							2				3		1	
93		Péterfi János özv.							2							
94		Péterfi Sámu istáni														
95		Péterfi István								2			8			
96		Péterfi László özv.							2				5			
97		Bereczki Mihály											2		2	
98		Magyari János				1			1	2	1		10		3	
99		Péterfi Ferencz				2			1		4		18		4	
100		Moldován György								2			11		1	
101		Özvegy Bacs Gáborné														
102		Szőcs János											3	1	3	
104		Szacsy Vaszi													2	
105		Tanászi János							1				2		2	
106		id. Marton János												1		
107		Péterfi Sigmond		1		1			2		2		13		2	
108		Szilágyi Sega														
109		Raduly Mihály		1		2			1		2		7		3	
		Fürtrag	1	15	3	15		1	68	29	79		410	31	136	

Form. H. Einlagsbogen

ROMÂNIA ✧ ARHIVELE NAȚIONALE ✧ MUREȘ

Az 1857-es népszámlálás végén külön foglalták össze az állatokat.
Forrás: RNLM, Népszámlálási iratok gyűjteménye, ltsz. 137, 1857-es népszámlálás Szentháromságon, Nr. 128, fol. 271.

195
~~92~~

Ország / Land: Magyar Ország Erdély
Megye (kerület, szék, vidék) / Komitat (Kreis, Stuhl, Distrikt): maros.
Község / Stadt (Gemeinde): Sz. Haromság

Felvételi ív

a népesség és háziállatok számlálására

az 1869. évi december 31-diki állapot szerint.

Aufnahms-Bogen

zur Zählung der Bevölkerung und der Hausthiere nach dem Stande vom 31. Dezember 1869.

Utcza / Gasse: Alsó Utcza — Házszám / Haus-Nro: 99.

A lakás van / Die Wohnung ist:
- pinczében? / im Keller?
- földszint? / zu ebener Erde? /
- félemeleten? / im halben Stock?
- hányadik emeleten? / im wievielten Stock?
- padláson? / auf dem Boden?

A lakást képezi hány / Die Wohnung besteht aus wie viel:
- szoba? / Zimmer? /.
- kamra? / Kammern? /.
- előszoba? / Vorzimmer?
- konyha? / Küchen?

Csupán lakásra szolgál-e? / Dient sie blos als Wohnung? Csupán lakásul

Üzletre is szolgál-e, és milyenre? / Dient sie auch für einen Geschäftsbetrieb, und für welchen?

- bolt? / Gewölb?
- kamra? / Kammer?
- pincze? / Keller?
- félszer (szín)? / Schopfen?
- raktár? / Magazin?
- istálló? / Stall? /.
- akol (hodály)? / Viehhof?
- csűr (pajta)? / Scheune? /.

Jegyzet. 1. A felvételi ívbe felveendő még nem önálló családbeli egyének akkor is bevezetendők, ha az ország határain belöl vagy kivül, valamely osztrák tartományban vagy külföldön, vagy a rendes katonaságnál levő tettleges szolgálatban ideiglen vagy huzamosan távol vannak.

Ellenben a családhoz nem tartozó, bár rendesen ott lakó, de az országban bárhol tartózkodók — kétszeres összeirás kikerülése végett, miután tartózkodási helyükön fognak számbavétetni — itt csak akkor irandók be, ha például utazáson, börtönben stb. ideiglen távol vannak. Ha távollétök h u z a m o s, itt semmikép be nem irandók.

2. A rendes katonasághoz tartozó lakfélnek csak családja, hozzátartozói, azontul pedig szolgái vagy lakói irandók be a felvételi ívbe. Mindazonáltal ranggal kilépett, ideiglen vagy végleg nyugdijazott katonatisztek, katonai felek és hivatalnokok, szabadságon levő altisztek és közlegények, továbbá a tartalékosok és póttartalékosok, hadaggastyánok és hozzátartozóik, valamint elhunyt tisztek özvegyei és árvái szintén beirandók a felvételi ívbe.

3. A hadkötelékhez tartozó, tettleges szolgálatban levő szabadságosok- vagy tartalékosok- és póttartalékosoknál, ugyszintén a külön kiteendő kiszolgált katonáknál megjegyzendő: tiszt, altiszt, vagy közlegény-e, vagy volt-e az illető?

Anmerkung. 1. Die durch die Wohnungspartheien in den Aufnahmsbogen aufzunehmenden, noch nicht selbstständigen Familienmitglieder sind auch dann einzutragen, wenn sie innerhalb oder ausserhalb des Landes, in einer österreichischen Provinz oder im Auslande oder im wirklichen Dienste der regulären Armee, einstweilen oder für längere Zeit abwesend sind. Dagegen sind die zur Familie nicht Gehörigen obgleich gewöhnlich dort wohnenden, für jetzt aber sich innerhalb des Landes anders wo aufhaltenden (zur Vermeidung einer doppelten Conscription, nachdem sie am Orte ihres Aufenthaltes konskribirt werden) nur dann hier einzutragen, wenn sie z. B. blos wegen einer Reise, im Kerker u. s. w. einstweilen abwesend sind. Wenn sie für l ä n g e r e Z e i t abwesend sind, so sind sie in keiner Weise hier einzutragen.

2. Die zur regulären Armee gehörige Wohnpartei hat blos ihre Familie, ihre Angehörigen, ausserdem aber die Dienst oder Miethsleute in den Aufnahmsbogen aufzunehmen. Nichts destoweniger sind mit Charakter ausgetretene einstweilen oder beständig pensionirte Offiziere, Soldatenparteien und Beamte, in Urlaub befindliche Unteroffiziere und gemeine Mannschaft, desgleichen die Reservisten und Ergänzungsreservisten, die Invaliden und deren Angehörigen, ebenso die Wittwen u. Weisen der verstorbenen Offiziere, gleichfalls in diesen Aufnahmsbogen einzutragen.

3. Bezüglich der zum Armeeverbande gehörigen, im wirklichen Armeedienste stehenden Urlauber, Reservisten und Ergänzungsreservisten, sowie die besonders zu verzeichnenden ausgedienten Soldaten ist zu bemerken, ob der Betreffende Offizier, Unteroffizier oder gemeiner Mann gewesen.

ROMÂNIA ✧ ARHIVELE NAȚIONALE ✧ MURES

0	1	2	3		4	5	6	7
Folyó lakászám. Laufende Wohnungszahl	A lakó személyek folyó száma. Laufende Zahl der Wohnparteien	A lakók vezeték- és keresztneve, czime és rangja Tauf- und Zuname, Titel und Rang der Wohnparteien Bevezetendők pedig következő sorban: a család (háztartás) feje; neje; gyermekei, unokái, stb. kor szerint; a lakásban részvevő rokonok vagy más, habár fizetés mellett ott tartózkodó egyének; csak ideiglen jelenlevő családtagok, rokonok vagy idegenek (vendégek); szolgák, cselédek és segédmunkások (legény, inas), ha a használ laknak; albérlők, minden hozzátartozókkal; szobatársak, ágyrajárók stb. Einzutragen in Folgender Reihe: Das Haupt der Familie (Hausstandes); seine Gattin; seine Kinder, Enkel u. s. w. nach dem Alter; die an derselben Wohnung theilnehmenden Verwandten oder andere obgleich gegen Entgeld sich dort aufhaltende Personen; blos einstweilen sich aufhaltende Familienglieder, Verwandte oder Fremde (Gäste), Diener, Dienstboten u. Aushilfsarbeiter (Gesellen, Lehrlinge), wenn sie im Hause wohnen; Afterparteien mit allen Angehörigen; Zimmergenossen, Bettgehern, s. w.	Neme Geschlecht Das Geschlecht der Person ist mit der Ziffer 1 in der betreffenden Geschlechtsrubrik anzuzeigen. férfi männlich	nő weiblich	Születése éve Geburts-Jahr	Vallása Religion t. i. román, görög-, örmény-, katholikus; görög-, örmény-, keleti egyházbeli; helvét, ágostai-, evangelikus; unitárius, más keresztyén hitfelekezetű; mózes vallású; más nem keresztyén hitfelekezetű -e az illető? Ist der oder die Betreffende römisch-griech, armenisch-kath; ob griech-armenisch- orientat. Konfession? ob helvetisch-augsburgisch-evangelisch? unitarisch oder anderer christlich. Religions Genossenschaft? israelitisch oder anderer nicht christlichen Religion?	Családi állapota Familien-Zustand t. i. nőtlen, hajadon, házas, özvegy, elvált-e az illető egyén? Ist die betreffende Person ledig? verheirathet? verwittwet oder geschieden?	Hivatása vagy Beruf oder t. i. hivatala, keresete vagy ipara; hiivatalnokoknál p. o.: állami, megyei, községi-e, vagy ki hivatalnoka? az ipar és keresetság határozottan megjelölendő; ha nőnek vagy 14 éven felüli egyénnek külön keresete van, az is kiteendő; ha valakinek semmi bizonyos mestersége nincs, kiteendő; pénséből él-e, vagy alamisnából? csak 14 éven alóli egyénöknél maradhat e rovat kitöltetlenül, ha ugyan a gazdaságnál, gyárban vagy mesterségnél stb. nincsenek alkalmazva. például: Amt, Verdienst oder Gewerbe. Bei Beamten z. B. Staats-, Komitats oder Gemeinde oder wessen Beamter? das Gewerbe und der Erwerbszweig ist bestimmt anzugeben; wenn eine Frau oder eine Person unter 14 Jahren einen besondern Erwerbszweig hat, so ist dieser auch anzuführen; wenn Jemand gar keinen bestimmten Erwerbszweig hat, so ist anzugeben, ob er von seinem Gelde oder von Almosen lebt? nur bei den unter 14 Jahren stehenden Personen kann diese Rubrik leer bleiben, vorausgesetzt, dass dieselben weder bei der Wirthschaft noch in der Fabrik oder beim Handwerk u. s. w. verwendet werden.
I.	1	Petőfi Ferenc	1		1818	Unitárius	Nős	Gazdásság
	2	Tamás Mária		1	1819.	Unitárius	Házas	Gazdaasszony
	3	Petőfi Liza		1	1849.	Dto.	Hajadon	Gazdaasszony
	4	Petőfi Rosa		1	1850.	Dto	Hajadon	Dto
	5	Petőfi Lajos	1.		1852	Dto	Nőtlen	Sz. Korachi Tanuló
	6	Petőfi Jusa		1.	1855	Dto	Nőtlen	Gazdaffiu
	7	Petőfi Jula		1	1859.	Dto	"	"
	8	Petőfi Vilma		1	1861	Dto	"	"
		"						
		Összesen	2	6				

8	9	10	11	12	13	14
Foglalkozási viszonya Beschäftigungsverhältniss munka- vagy szolgálati viszonya; e rovatban ki kell tüntetni, vajjon az illető a kijelölt foglalkozásnál önállóan mint vállalkozó, vagy mint segéd működik-e? vajjon mint tulajdonos, haszonbérlő, évi vagy havi bér vagy napszám szerint dolgozik-e gazdaságnál, gyárban stb.? mesterlegény, inas-e valamely mesterségnél? birtokos, segéd, könyvvezető, inas-e valamely üzlethen? szolgálatban van-e a háztartásnál? stb. Sein oder ihr Arbeit- oder Dienstverhältniss; In dieser Rubrik ist anzugeben, ob der oder die Betreffende bei der angeführten Beschäftigung selbstständiger Unternehmer oder als Gehilfe dasselbe betreibt; ob er als Eigenthümer, Pächter, mit Jahres- oder Monatspacht, oder nach Taglohn bei der Wirthschaft, Fabrik arbeitet, ob er Geselle oder Lehrling bei einem Handwerk ist? ob er Besitzer, Gehilfe, Buchhalter oder Lehrling in einem Geschäfte ist? ob er im Dienste steht bei der Hauswirthschaft? u. s. w.	Születési helye Geburtsort ország, megye, kerület, szék, vidék, város, község Staat, Land, Komitat, Distrikt, Kreis, Stuhl, Stadt, Gemeinde.	Honossága Zuständigkeit (it a megfelelő rovatba vezetendő 1. által megjelölendő, vajjon az illető a községben illetékes (helybeli)-e vagy nem illetékes (idegen)? Hier ist in der betreffenden Rubrik durch die Ziffer 1 einzutragen, ob der Betreffende in der Gemeinde zuständig ist, (einheimischer) oder ob er nicht zuständig ist? (Fremd) helybeli Einheimisch idegen Fremd	Jelenléte Anwesenheit egy hónapon ein Monat Ideiglen jelenlevő (látogató stb. p. o. Auf Besuch, zu Gast, Besuch u. s. w.) Ideiglen jelenlevő (látogató stb. p. o. Auf Besuch, zu Gast, Besuch u. s. w.)	Távolléte Abwesenheit Ideiglen távollevő (vándorlásra, katonaságról stb. p. o. Als Dienstbote, Schüler, auf der Wanderung, beim Militär u. s. w.) Ideiglen távollevő (vándorlásra, katonaságról stb. p. o. Als Dienstbote, Schüler, auf der Wanderung, beim Militär u. s. w.)	A helybeliek közül Unter den Einheimischen sind olvasó Lesen tud-e? kann er? írni, olvasni Lesen und Schreiben az illető rovatba vezetendő hol vagy nem tud által kitöltendő, vajjon olvasni, vagy olvasni s írni tud-e az illető? In dieser Rubrik ist einzutragen, „kann" oder „kann nicht" und damit anzugeben, ob der Betreffende lesen kann oder ob er lesen und schreiben kann?	Jegyzet. Anmerknng. Ide bejegyzendő, ha az illető vak vagy siketnéma, elmebeteg, hülye; továbbá, ha az illető a rendes katonasághoz, honvédséghez, szabadságosokhoz, aggastyánokhoz, tartaléksokhoz, aggastyánokhoz tartaléksokhoz tartozik; továbbá, vajjon kiszolgált katona-e? ezeknél s a szabadságosoknál és tartaléksosoknál kitesendő: tiszt, altiszt vagy közlegény volt-e az illető? idegeneknél kitesendő az ország, a hol honos; távollevőknél — kivéve a katonaságnál levőknél — kitesendő a megye és község, ha az országon belül vagy az ország, a hol az illető, külföldön létezik. Hier ist einzutragen, wenn der Betreffende blind oder taubstumm, geisteskrank, blöd; ferner wenn er auf reellen Armee, Honvéd, gehört, ob er Ersatzher, Invalid, Reservist oder Reklamationsreservist Herner ob er ausgedienter Soldat ist? Bei diesen und bei den Urlaubern sowie bei den Reservisten ist anzugeben, ob der Betreffende Offizier, Unteroffizier oder gemeiner Mann gewesen. Bei einem Fremden ist das Land anzugeben, wo derselbe zuständig ist. Bei Abwesenden, mit Ausnahme der in der Armee dienenden ist weiter noch derselbe innerhalb des Landes befindet, das Komitat zu nennen, wenn er sich aber im Ausland befindet, ist das Land zu nennen.
Julajdonos	Fő. Bány	1.		1.		Igen. —
Julajdonos	Dto.	1		1.		nem
Julajdonos	Dt.	1		1.		Nem
Dto	Dto	1		1.		Igen
Dto	Dt	1.		1.		Igen
Julajdonos	Dt.	1		1		Igen
"	"	1		1		Igen
"	"	1		1		Igen
		8.		8.		

ROMÂNIA ✧ ARHIVELE NAȚIONALE ✧ MUREȘ

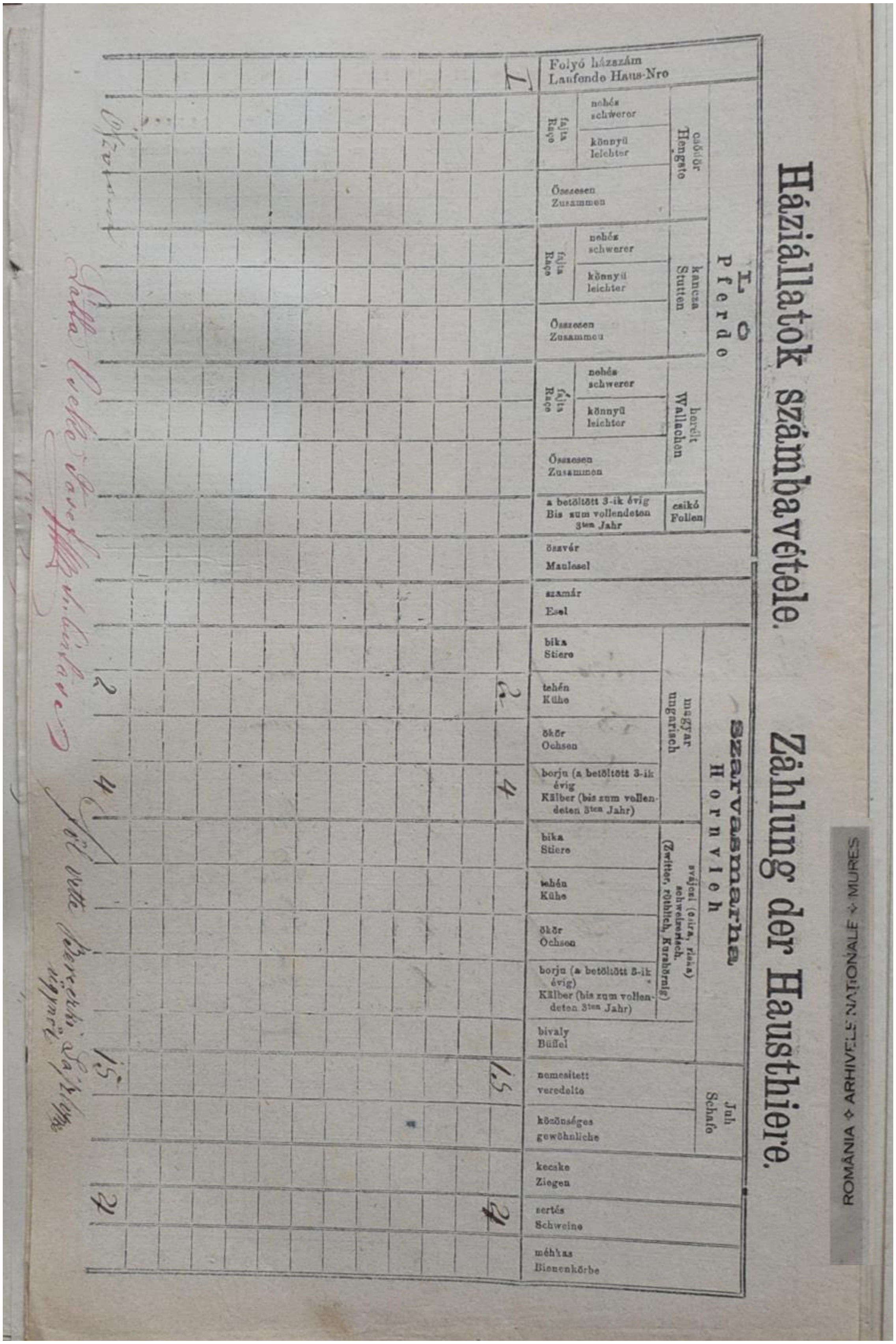

Forrás: RNLM, Népszámlálási iratok gyűjteménye, ltsz. 137, 1869-es népszámlálás Szentháromságon, Nr. 172, fol. 195-197

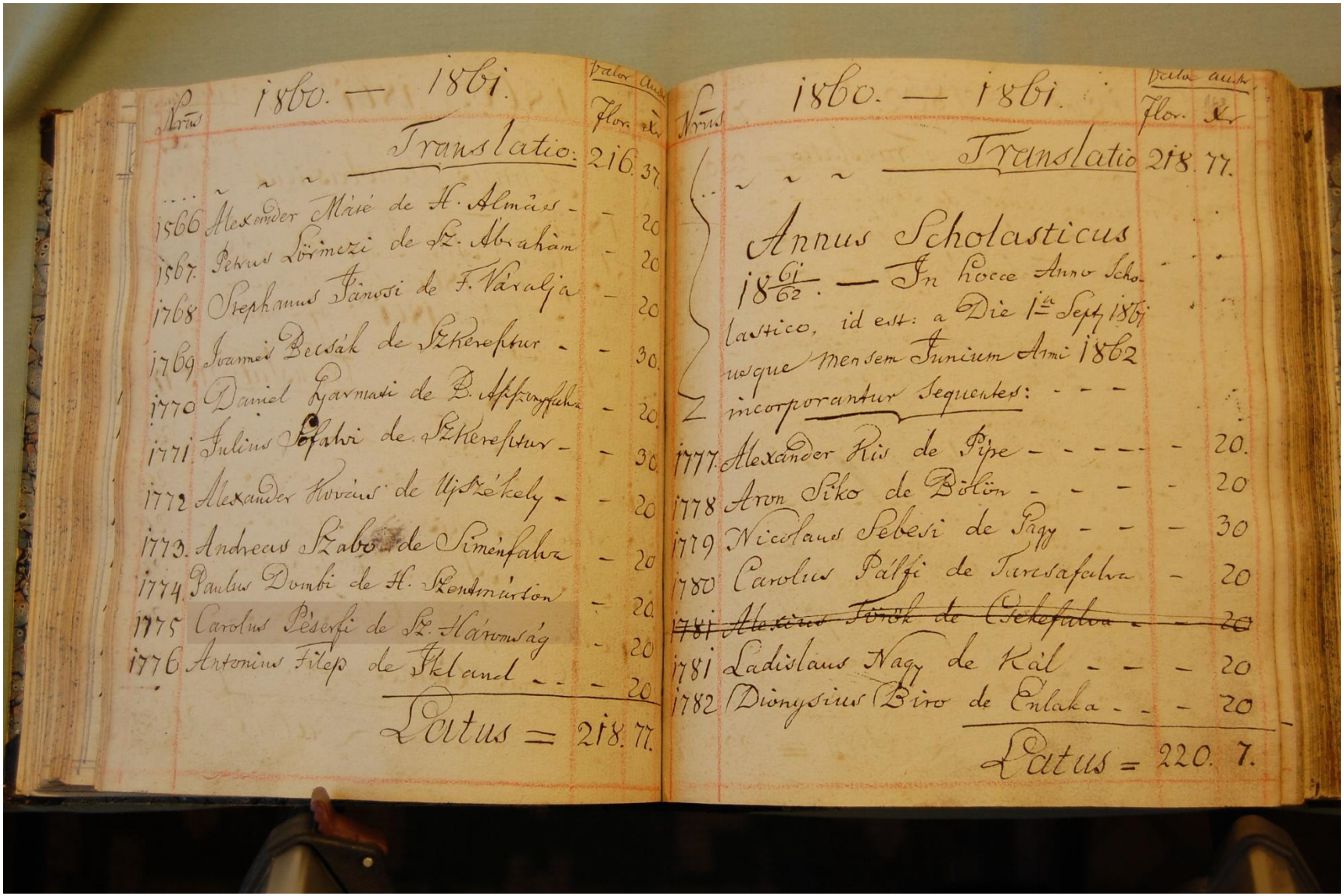

Péterfi Károly beiratása a Székelykeresztúri Unitárius Kollégiumba. Annak ellenére, hogy volt három elemi osztály is, Károly a tanulmányait az I. gimnáziumi osztályban kezdte. Az elemi osztályokat Torockón járta ki.

Forrás: Székelykeresztúri Orbán Balázs Gimnázium Levéltára, Székelykeresztúri unitárius középtanoda anyakönyve, p. 163.

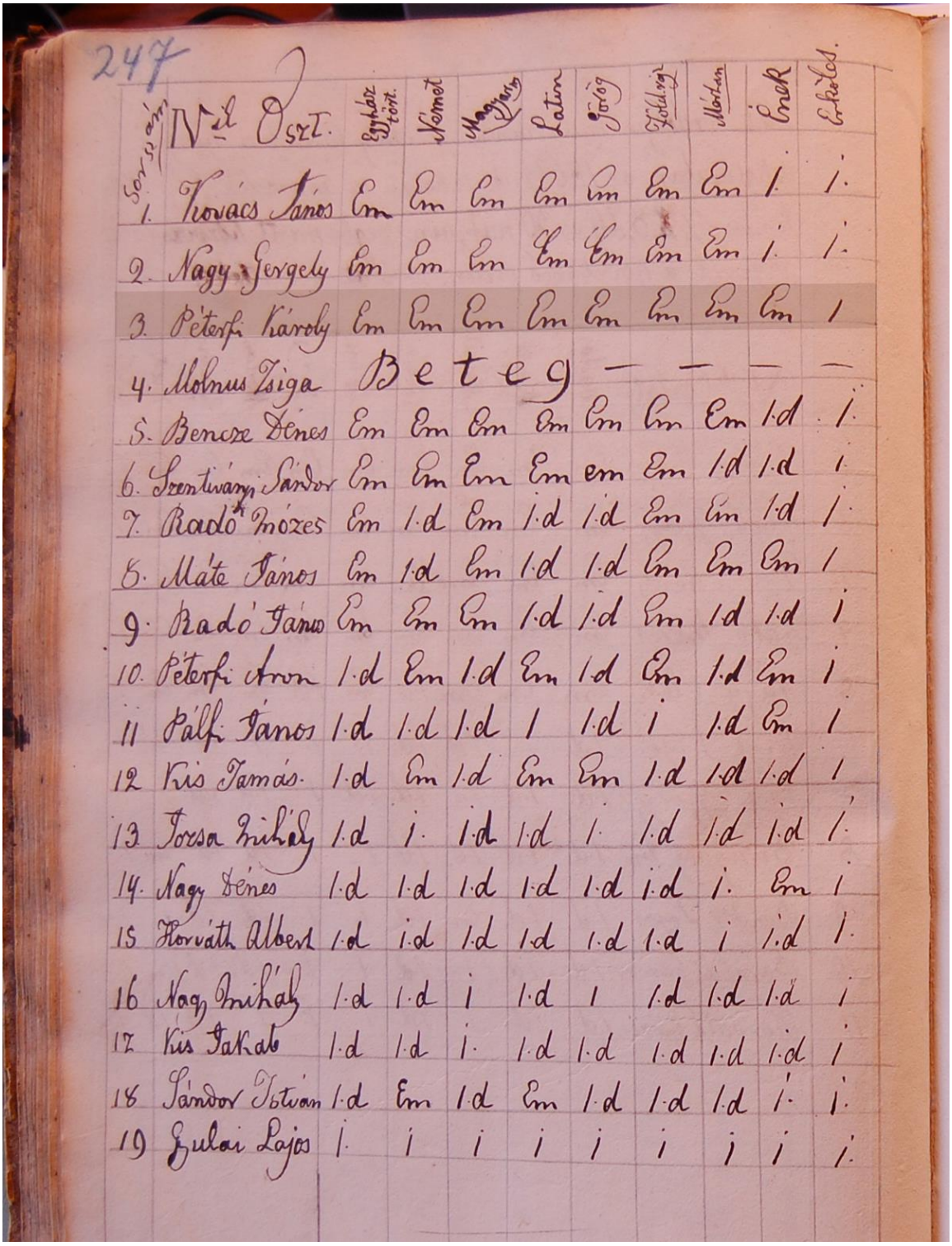

247

Sorszám	IVd Oszt.	Egyház tört.	Német	Magyarm	Latin	Görög	Föld.rajz	Mértan	Ének	Erkölcs.
1.	Kovács János	Em	Em	Em	Em	Em	Em	Em	i.	i.
2.	Nagy Gergely	Em	Em	Em	Em	Em	Em	Em	i.	i.
3.	Péterfi Károly	Em	Em	Em	Em	Em	Em	Em	Em	i
4.	Molnus Zsiga	Beteg				—	—	—	—	—
5.	Bencze Dénes	Em	Em	Em	Em	Em	Em	Em	1.d	i.
6.	Szentiványi Sándor	Em	Em	Em	Em	em	Em	1.d	1.d	i
7.	Radó Mózes	Em	1.d	Em	1.d	1.d	Em	Em	1.d	i.
8.	Máte János	Em	1.d	Em	1.d	1.d	Em	Em	Em	i
9.	Radó János	Em	Em	Em	1.d	1.d	Em	1.d	1.d	i
10.	Péterfi Áron	1.d	Em	1.d	Em	1.d	Em	1.d	Em	i
11	Pálfi János	1.d	1.d	1.d	i	1.d	i	1.d	Em	i
12	Kis Tamás.	1.d	Em	1.d	Em	Em	1.d	1.d	1.d	i
13	Torsa Mihály	1.d	i.	1.d	1.d	i.	1.d	1.d	1.d	i.
14.	Nagy Dénes	1.d	1.d	1.d	1.d	1.d	1.d	i.	Em	i
15	Horváth Albert	1.d	1.d	1.d	1.d	1.d	1.d	i	1.d	i.
16	Nagy Mihály	1.d	1.d	i	1.d	i	1.d	1.d	1.d	i
17	Kis Jakab	1.d	1.d	i.	1.d	1.d	1.d	1.d	1.d	i
18	Sándor István	1.d	Em	1.d	Em	1.d	1.d	1.d	i.	i.
19	Gulai Lajos	i.	i	i	i	i	i	i	i	i.

Péterfi Károly tanulmányi eredményei a IV. osztály elvégzésekor (1863. júniusa).
Forrás: Székelykeresztúri Orbán Balázs Gimnázium Levéltára, Székelykeresztúri Unitárius Gimnázium érdemsorozati jegyzőkönyve, p. 247.

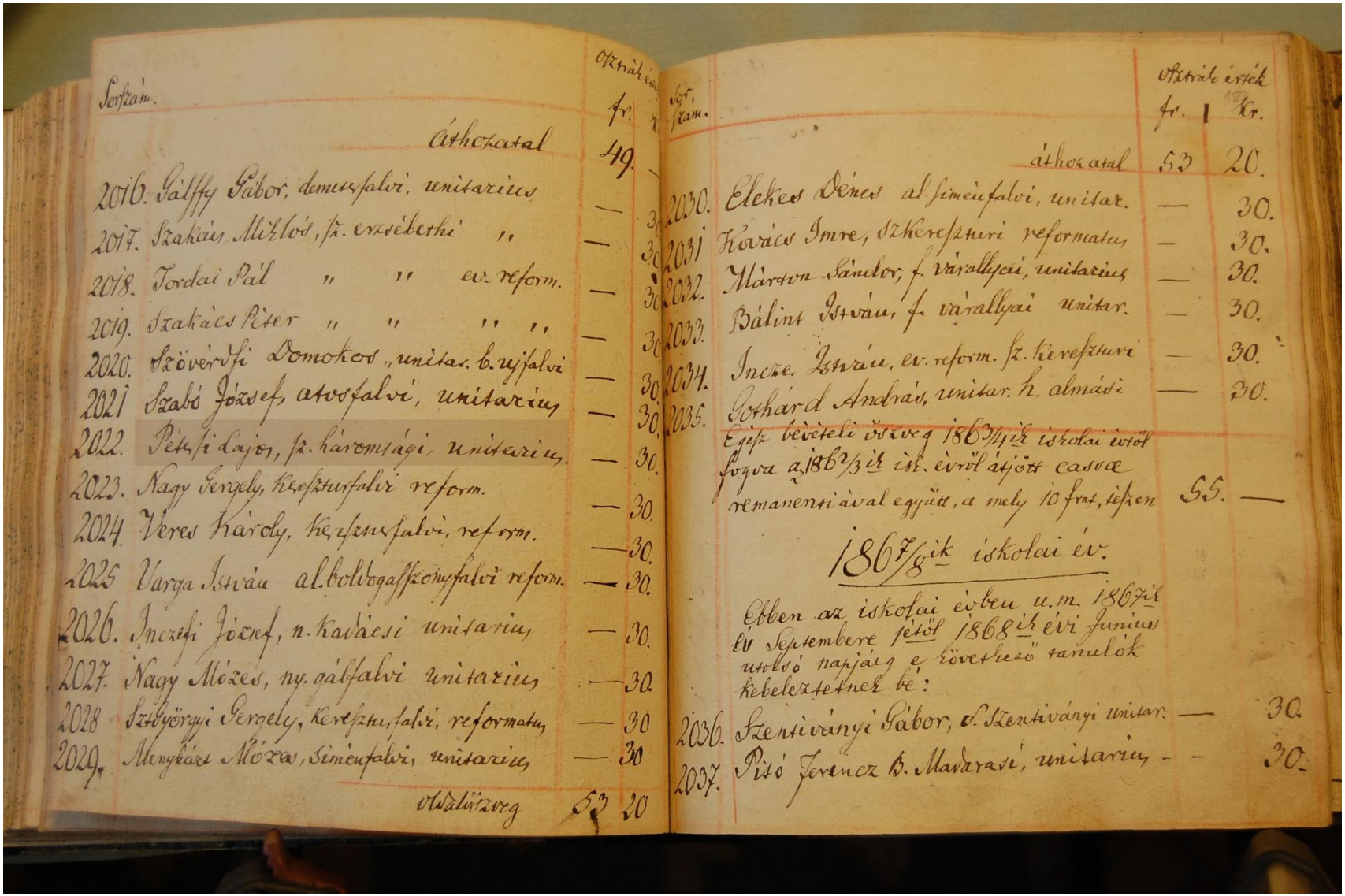

Péterfi Lajos beiratása a Székelykeresztúri Unitárius Kollégiumba.
Forrás: Székelykeresztúri Orbán Balázs Gimnázium Levéltára, Székelykeresztúri unitárius középtanoda anyakönyve, p. 183.

A kolozsvári unitárius imaház és főtanoda (Veress Ferenc felvétele)

Forrás: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, Budapest Gyűjteménye, Budapest, Kolozsvár és környéke: fényképalbum Veress Ferenc műhelyéből, 1869, 18. tábla

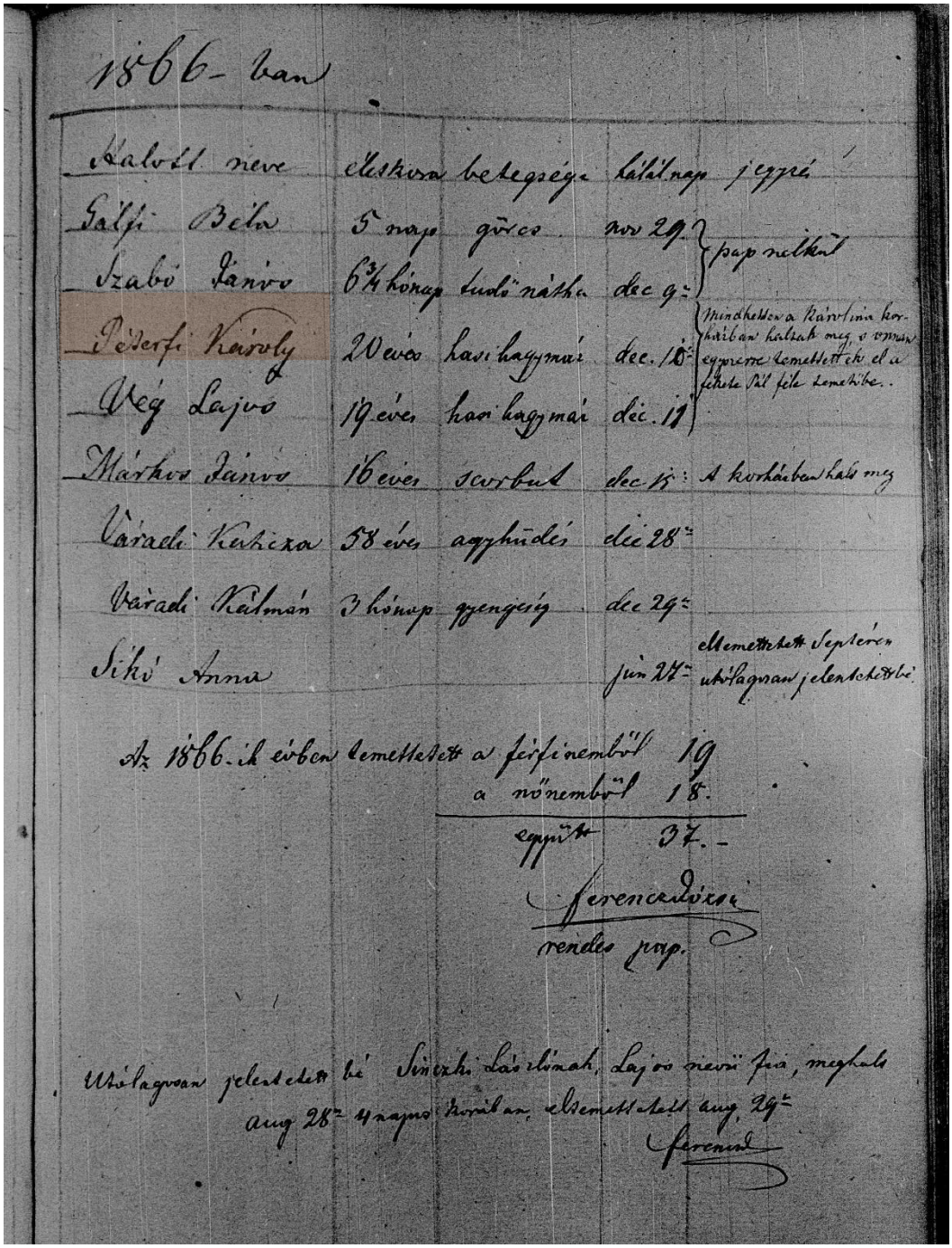

1866-ban

Halott neve	éleskora	betegsége	hálál nap	jegyzés
Gálfi Béla	5 nap	görcs	nov 29.	pap nélkül
Szabó János	6¾ hónap	tudó nátha	dec 9.	
Péterfi Károly	20 éves	hasi hagymáz	dec. 10.	Mindketten a Karolina kórházban haltak meg s onnan egyszerre temettettek el a fekete Pál féle temetőbe.
Vég Lajos	19 éves	hasi hagymáz	dec. 11	
Márkos János	16 éves	scorbut	dec 15.	A kórházban halt meg
Váradi Katicza	58 éves	agyhüdés	dec 28.	
Váradi Kálmán	3 hónap	gyengeség	dec 29.	
Sikó Anna			jun 27.	eltemettetett Septéren utólagosan jelentetett bé

Az 1866-ik évben temettetett a férfinemből 19
a nőnemből 18.
együtt 37.-

Ferenczdózsi
rendes pap.

Utólagosan jelentetett bé Sinczki Lászlónak, Lajos nevű fia, meghalt aug 28. 4 napos korában, eltemettetett aug 29.

Ferenczd

Péterfi Károly halotti bejegyzése a kolozsvári unitárius anyakönyvben.
„*Mindketten a Karolina kórházban haltak meg s onnan egyszerre temettettek el a Fekete Pál féle temetőbe.*”
Forrás: Romániai Nemzeti Levéltár Kolozs Megyei Igazgatósága, Kolozsvár, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 71, Kolozsvári unitárius anyakönyv, Nr. 81, p. 54.

Itt nyugszik Buzaházi Nagy Ferencné Péterfi Eliza, született 1847. december 21., meghalt 1873. január 28. Emlékül emelte Havadtői Béni nője Péterfi Róza"
Péterfi Eliza sírköve a szentháromsági unitárius temetőben, az úgynevezett cseresznyés kertben van, ahova a Péterfi család tagjai temetkeztek. (Saját fénykép)

1874 ÁRVERÉS. 3—1

8358. A marosvásárhelyi királyi törvszék mint tlkkvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy Steiner Teréz végrehajtatónak **Péterfi Ferencz** vghajtást szenvedő ellen 743 forint 70 kr iránti végrehajtási ügyében 1876. decz. 14-én lefoglalt következő ingók, u. m. 1. két 5 éves fehér szőrü jármas ökör 120 frt. — 4. 40 véka szemes törökbuza csostől egy vessző házban á 50 kr 20 frt. — 6. 30 véka zab, szalmájába á 35 kr 10 frt 50 kr. — 7. 30 véka tavaszi buza, szalmájába á 80 kr 24 frt. — 8. 3 szekér széna á 7 frt 21 frt. — 9. 3 nagy sertés á 10 frt 30 frt, esetleg a sz.-háromsági 32. tjkvben 3—11. 13—19. 21. 26. 27. 29. 31. 32. 34—35. 38. 39. 41. 45—50. 52. 54—56. 58—60. 63—65. 70—71. 73. 77—81. 85. 87. rszámok a. Péterfi Ferencz tulajdonául felvett s 1459 forintra becsült ingatlanok az 1879. évi febrúár hó 28. napján délelőtt 9 órakor mint első- és 1879. évi aprilis hó 9. napján délelőtt 9 órakor mint második határidőben, Szt-Háromságon megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fognak, u. m.:

6519 HIRDETMÉNY. 3—3

69. Alulirt kiküldött végrehajtó ezennel közzé teszi, hogy a marosvásárhelyi királyi e. t. törvényszék 1878. évi 1190. sz. végzése következtében alperesek **Oláh József** és Csiki Józsefnél felperes Steiner Teréz részére, 97 frt 20 kr. követelés biztositására előbbinél 1 tehén, 2 ökörbornyu, 1 sertés, 150 véka törökbuza és 4 szekér széna, utóbbinál 400 véka törökbuza és 10 szekér szénából álló ingóságok, Bálintfalva községében 1876. évi deczember hó 22. napján bíróilag lefoglaltattak, s 645 frtra becsültettek.

20348 ÁRVERÉS. 3—2

499. A mar.-vásárhelyi kir. tszék mint tkvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy Steiner Teréz végrehajtatónak **Fazakas Zsigmond** végrehajtást szenvedő ellen 909 frt iránti végrehajtási ügyében az 1874. évi április hó 8-án lefoglalt 282 frtra becsült ingókok, továbbá a szentháromsági 205. sz. tjkvben 1—18. rszámok alatti foglalt 1349 frtra becsült ingatlanok ugy is a szentháromsági 209. sz. tjkvben 1—32. rend számok alatt foglalt ingatlanok 339 frtra becsült fél része az 1879. évi augusztus hó 12. napján d. e. 9 órakor mint első, és 1879. évi september hó 18. napján d. e. 9 órakor, mint második határidőben Szent-Háromságon a községházánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, ugymint:

5073 ÁRVERÉS. 3—1

15723. A maros vásárhelyi kir. tvszék mint tkkvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy Steiner Teréz végrehajtatónak **Toos János** és Szabó Dániel vhajtást szenvedő ellen 130 frt iránti végrehajtási ügyében a szt.-gerliczei 221. tjkvben 1—5, 8, 10—11, 14—27. rsz. és ahhoz tartozó hrszámok alatt Szabó Dániel tulajdonául felvett és 2125 forintra becsült ingatlanok az 1878. évi aprilis hó 4. napján d. e. 9 órakor mint első és 1878. évi május hó 17. napján délelőtti 9 órakor mint második határidőben, Szt.-Gerliczén a községházánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatn fog, u. m.:

11504 II. ÁRVERES. 3—2

4371. A maros-vásárhelyi királyi törvszék mint tlkkönyvi hatóság részéről 15724/877. sz. alatt kiadott hirdetés kapcsán közhirré tétetik, miszerint Steiner Teréz, **Szabó Dániel** ellen 130 forint iránti végrehajtásos ügyében a szentgerliczei 221. tjkben 1—5. 8. 10—11. 14—27 rsz. és ahhoz tartozó hrszámok alatt Szabó Dániel tulajdonául felvett és 2125 frtra becsült ingatlanokra az 1878. évi május 17. d. e. 9 órára kitüzött II. árverési határnapon az itt megtekinthető feltételek mellett a községházánál becsáron alul el is fognak adatni, a becsár 10 száz. bánatpénzül leteendő, a vételár fele az árveréskor, más fele 60 nap alatt fizetendő.

Fölszólittatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem e k. tvszék székhelyén laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett helyben megbizottat rendeljenek, s annak nevét s lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

15728 ÁRVERÉS. 3—1

434. A d.-szent-mártoni kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy Steiner Teréz vhajtatónak **Nagy Pál** György és neje Magyarosi Kata vhajtást szenvedő ellen 500 forint o. é. tőke és járul. iránti végrehajtási ügyében alperes tulajdonát képező ingatlanok az 1878. évi junius hó 22. napján d. e. 11 órakor mint első- és 1878. évi julius hó 23. napján d. e. 11 órakor mint második határidőben, Balavásárán a községházánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

Részletek a Budapesti Közlöny Hivatalos értesítőjében található árverési hirdetményekből (1878-79), amelyekben végrehajtóként Steiner Teréz szerepel.

Sz. **2020**—1883. tkvi.

Árverési hirdetmény.

Marosvásárhelyi takarékpénztár végrehajtatónak Péterfi Ferencz szentháromsági lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 521 frt 0. kr tőkekövetelés és ennek 1883. évi julius hó 16-ik napjától járó 6% kamatai 7 frt 90 kr végrehajtási már megállapitott, valamint jelenlegi 10 frt és a még felmerülendő költségeknek kielégitése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a marosvásárhelyi kir. törvényszék területén lévő szentháromsági 572. számu telekjegyzőkönyvben A + 1-től bezárólag 12 rendszámok alatt foglalt ingatlanok felerészére 210 frt 25 krban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül **1885- julius hó 11-ik napjának dèlelőtti 9 órája** Szentháromságon a község házánál tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 21 frt 3 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. t.-cz. §-a 170. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételárt egyszerre az árverés napjától számitandó 30 nap alatt, a 6% kamatokkal együtt az 1881. évi deczemberhó 6-án 39415 I. M. szám alatt kelt rendeletben előirt módon a marosvásárhelyi kir. adóhivatalnál mint birói letéti pénztárnál lefizetni.

Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejüleg megállapitott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság- mint telekkönyvi hatóságnál és Szentháromság község elöljáróságánál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fenntirt telekjegyzőkönyvben feljegyeztetni, ezen árverési hirdetmény egy példánya a bíróság hirdetmény táblájára kifüggesztetvén, továbbá kifüggesztés végett az árverési feltételek pedig megtekinthetés végett egy-egy példányban Szentháromság község elöljáróságának nemkülönben ezen árverési hirdetmény egy-egy példánya szomszédos községekben a helybeli szokás szerint azonnali körözés végett a nevezett községek elöljáróságaihoz megküldetni rendeltetik.

Ezen árverés egyuttal Szakács Péternek 6853—1877. szám alatt 480 frt tőke s járulékai erejéig Steiner Teréznek 7100—1876. szám alatt 743 frt 40 kr tőke s járulékai erejéig, végül a marosszéki oskola alapitványnak 8091—1879. sz. 400 frt tőke s járulékai erejéig bekebelezett követelései behajtása érdekében is megfog tartatni.

Ezen árverési hirdetmény az egyidejüleg megállapitott árverési feltételekkel együtt az 1881. évi LX. t.-cz. 153. §-a intézkedéséhez képest a keresetre hozott első végzésre előirt szabályok szerint Benkő József felperesi ügyvédnek, Péterfi Ferencznek, Steiner Teréznek, Marostordamegye tkts alispáni hivatalának, a marosszéki oskola alapitvány nevében, a marosszéki árvaiszéki pénztárnak, a helyi kir. adófelügyelőség Szentháromság község elöljáróságának, minthogy a hol az elárverezendő ingatlan fekszik, Szentgericze, Ny.-Szt.-László, Ny.-Gálfalva szomszédos községek elöljáróságainak, és az alsó marosijárás szolgabirói hivatalának körözés végett megküldetni rendeltetik.

A marosvásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1885. május 6-án tartott üléséből.

Csongvay,
h. elnök.

Szántó,
jegyző.

Nyomtatta Imreh Sándor az ev. ref. Kollegium betüvel M.-Vásárhelytt, 1885.

Árverési hirdetmény a Marosvidék heti közlönyben 1885. július 2.-án.

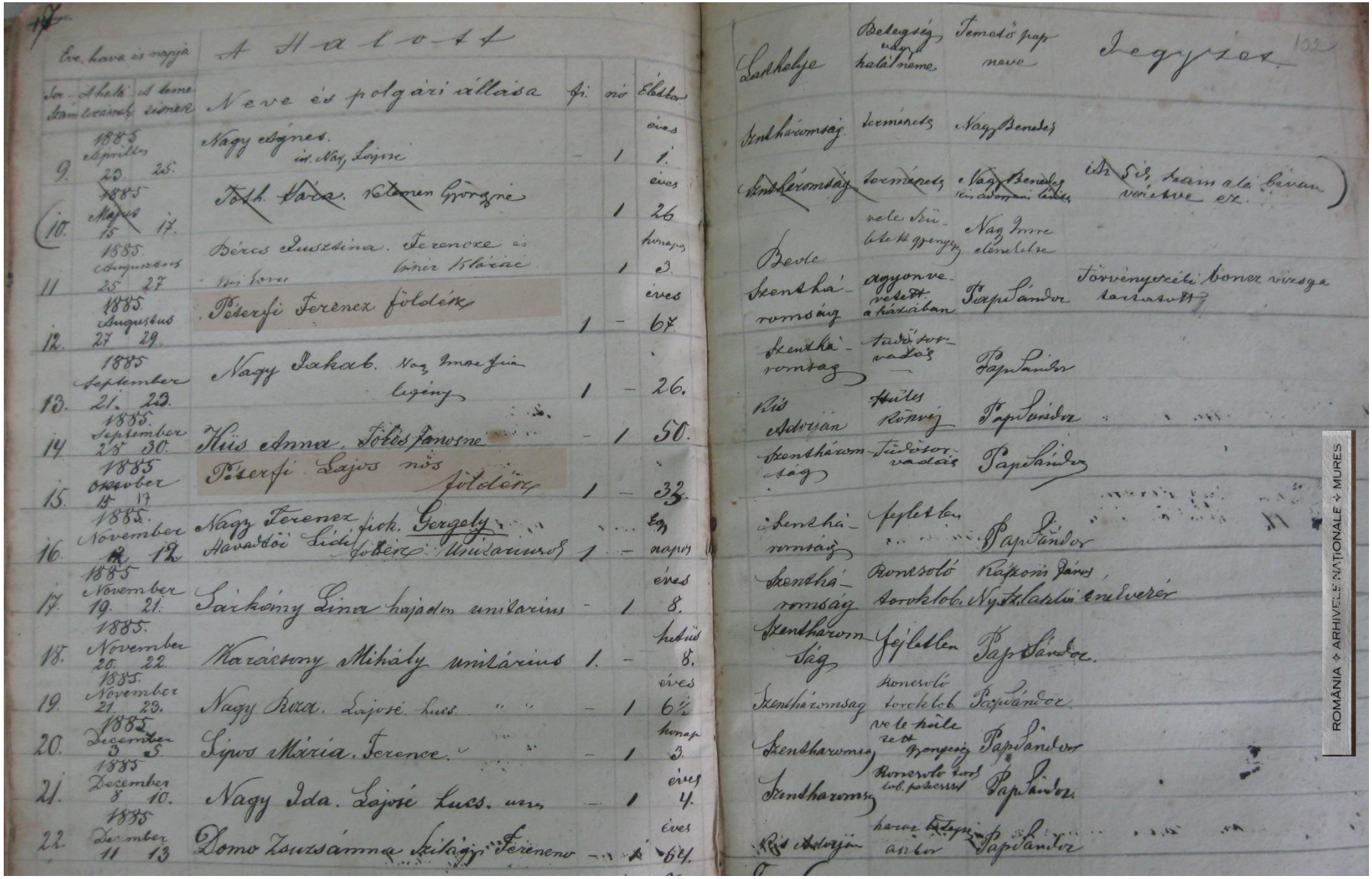

Péterfi Ferenc és Péterfi Lajos halotti bejegyzései 1885-ben a szentháromsági unitárius anyakönyvben.
Forrás: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 974, p. 102.

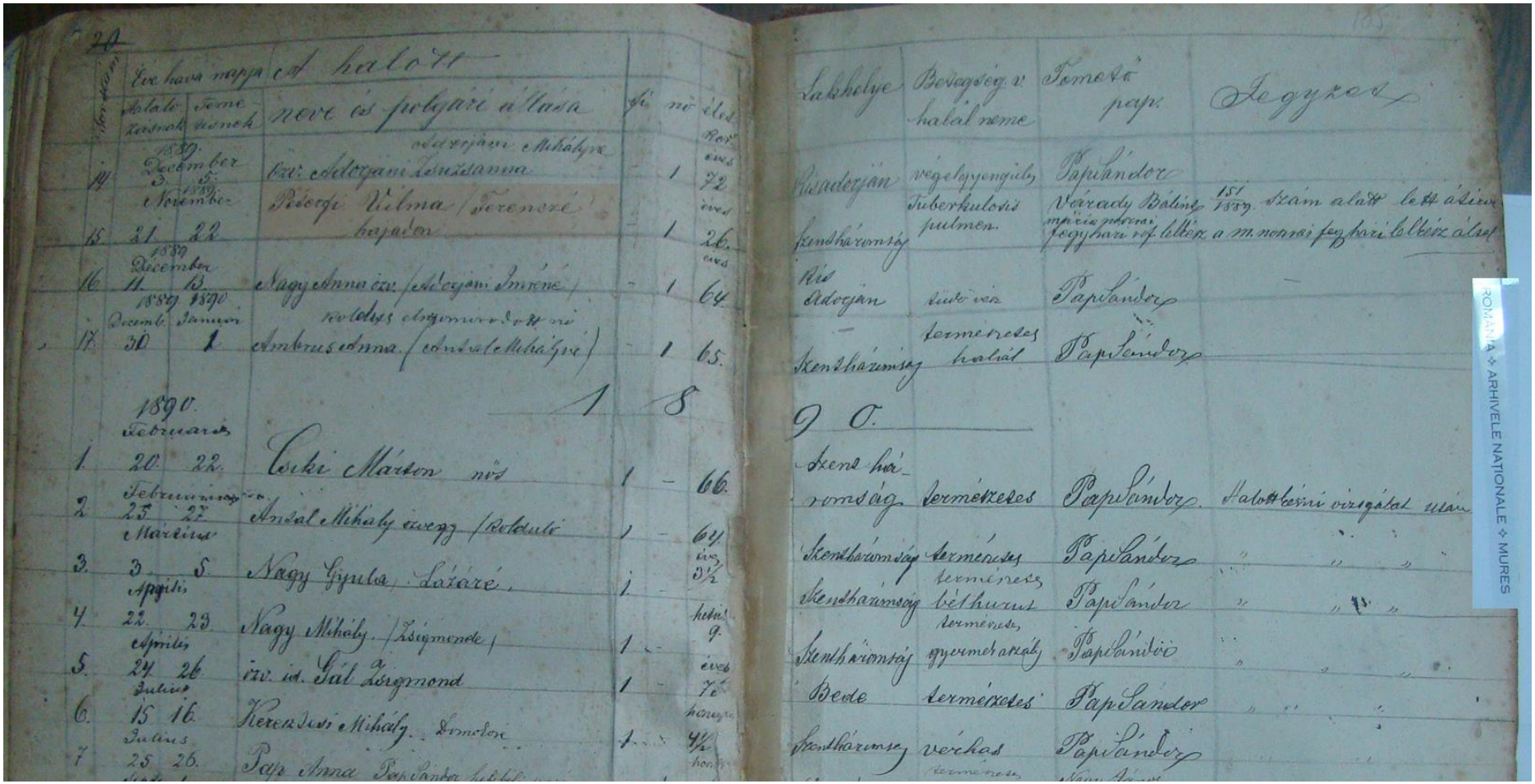

Péterfi Vilma halálát a szentháromsági unitárius anyakönyvben jegyezték fel.
Forrás: RNLM, Egyházi anyakönyvek gyűjteménye, ltsz. 1, Szentháromsági unitárius anyakönyv, Nr. 974, p. 185.

Idősebb Péterfi Lajos sírköve a szentháromsági unitárius temetőben. A sírkő évekkel ezelőtt eldőlt, azonban Péterfi Berta öntött neki egy alapot. Ezért a felirat alsó része már nem látható.
„*Itt nyugszik Péterfi Lajos élt 33 évet, megholt 1885be október 15én*”
(Saját kép)